
DIARI OFICIAL

DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Any XXIX

Dimarts, 11 d'abril de 2006 / Martes, 11 de abril de 2006

Núm. 5238

SUMARI

LLEI ORGÀNICA 1/2006, de 10 d'abril, de Reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.[2006/4177]

SUMARIO

LEY ORGÁNICA 1/2006, de 10 de abril, de Reforma de la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana.[2006/4177]

Exemplar solt (per fascicle): 0,42 €
Subscripció anual en paper: 148,07 €
Subscripció anual microfita: 251,10 €
Subscripció anual en CD-ROM: 32,72 €

ISSN: 0212-8195
Dipòsit legal: V. 1556-1978

Ejemplar suelto (cada fascículo): 0,42 €
Suscripción anual en papel: 148,07 €
Suscripción anual microfichas: 251,10 €
Suscripción anual en CD-ROM: 32,72 €

ISSN: 0212-8195
Depósito legal: V. 1556-1978

DIARI OFICIAL
DE LA GENERALITAT VALENCIANA

www.pre.gva.es/dogv

Edició i administració / *Edición y administración*: Àrea de Publicacions Batlia, 1, 46003 València

Subscripcions / *Subscripciones* 96 386 34 11 · Anuncis / *Anuncios* 96 386 34 41 · Producció / *Producción* 96 386 34 19

Venda d'exemplars solts / *Venta de ejemplares sueltos*: Llibreria Llig València 96 386 61 70 — Llibreria Llig Castelló de la Plana 964 35 82 70

Impressió / *Impresión*: T.G. RIPOLL, SA - Pol. Ind. Fuente del Jarro, Paterna (València)

LLEI ORGÀNICA 1/2006, de 10 d'abril, de Reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.[2006/4177]

JOAN CARLES I
REI D'ESPANYA

A tots els que la present veren i entengueren.
Sapiau: Que les Corts Generals han aprovat i jo vinc en sancionar la llei orgànica següent.

PREÀMBUL

La Comunitat Valenciana va sorgir com a conseqüència de la manifestació de la voluntat autonòmica del poble de les províncies valencianes, després de l'etapa preautonòmica, a la qual va accedir en virtut del Reial decret-llei 10/1978, de creació del Consell del País Valencià.

Aprovada la Constitució Espanyola, va ser, en el seu marc, on la tradició valenciana provinent de l'històric Regne de València es va trobar amb la concepció moderna del País Valencià i va donar origen a l'autonomia valenciana, com a integradora dels dos corrents d'opinió que emmarquen tot allò que és valencià en un concepte cultural propi en l'estricta marc geogràfic que abasta.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, promulgat per Llei Orgànica 5/1982, de primer de juliol, va ser fruit del consens de les principals forces polítiques valencianes que volgueren recuperar l'autogovern del nostre poble, fent ús del dret a l'autonomia que la Constitució Espanyola reconeix a tota nacionalitat. A pesar que la via per la qual el poble valencià accedí a l'autonomia fou una via intermèdia entre les dels articles 143 i 151 de la Constitució, el nostre Estatut ha garantit, com a norma institucional bàsica de la Comunitat Valenciana, la recuperació de l'autogovern del poble valencià i les seues institucions, exercint les competències assumides dins del marc constitucional, com correspon a la seua condició de nacionalitat històrica.

S'ha assumit per totes les valencianes i tots els valencians que, des que el nostre Estatut es va aprovar, el desenvolupament polític, econòmic, cultural i social de la Comunitat Valenciana ha generat un innegable progrés a totes les persones que en ella residixen. Gaudir d'un ordenament jurídic propi, fruit de la important activitat legislativa de Les Corts i de l'exercici de la potestat reglamentària del Consell, ha generat un desenvolupament institucional que ha permès l'autogovern i el reforçament de la seua identitat.

Han passat més de vint-i-dos anys des de l'aprovació del nostre Estatut i és el moment de fer una reforma necessària. És necessària perquè adaptar el nostre Estatut a la realitat actual de la Comunitat Valenciana és millorar la qualitat de vida de les valencianes i dels valencians als nous temps, i així ho demanen.

LEY ORGÁNICA 1/2006, de 10 de abril, de Reforma de la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana.[2006/4177]

JUAN CARLOS I
REY DE ESPAÑA

A todos los que la presente vieren y entendieren.
Sabed: Que las Cortes Generales han aprobado y Yo vengo en sancionar la siguiente ley orgánica.

PREÁMBULO

La Comunitat Valenciana surgió como consecuencia de la manifestación de la voluntad autonómica del pueblo de las provincias valencianas, después de la etapa preautonómica, a la que accedió en virtud del Real Decreto-ley 10/1978, de creación del Consell del País Valencià.

Aprovada la Constitució Espanyola fue, en su marco, donde la tradición valenciana proveniente del histórico Reino de Valencia se encontró con la concepción moderna del País Valenciano y dio origen a la autonomía valenciana, como integradora de las dos corrientes de opinión que enmarcan todo aquello que es valenciano en un concepto cultural propio en el estricto marco geográfico que alcanza.

El Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, promulgado por Ley Orgánica 5/1982, de primero de julio, fue fruto del consenso de las principales fuerzas políticas valencianas que quisieron recuperar el autogobierno de nuestro pueblo, haciendo uso del derecho a la autonomía que la Constitución Española reconoce a toda nacionalidad. A pesar de que la vía por la que el pueblo valenciano accedió a la autonomía fue una vía intermedia entre las de los artículos 143 y 151 de la Constitución, nuestro Estatuto ha garantizado, como norma institucional básica de la Comunitat Valenciana, la recuperación del autogobierno del pueblo valenciano y sus instituciones, ejerciendo las competencias asumidas dentro del marco constitucional, como corresponde a su condición de nacionalidad histórica.

Es asumido por todas las valencianas y todos los valencianos que, desde que nuestro Estatuto se aprobó, el desarrollo político, económico, cultural y social de la Comunitat Valenciana ha generado un innegable progreso a todas las personas que en ella residen. Gozar de un ordenamiento jurídico propio, fruto de la importante actividad legislativa de Les Corts y del ejercicio de la potestad reglamentaria del Consell, ha generado un desarrollo institucional que ha permitido el autogobierno y la afirmación de su identidad.

Han pasado más de veintidós años desde la aprobación de nuestro Estatuto y es el momento de hacer una reforma necesaria. Es necesaria porque adaptar nuestro Estatuto a la realidad actual de la Comunitat Valenciana es mejorar la calidad de vida de las valencianas y de los valencianos a los nuevos tiempos, y así lo demandan.

En estos vint-i-dos anys l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana ha demostrat de sobra la seua validesa i efectivitat. Fins este moment, Les Corts han dut a terme dos reformes de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. La primera d'elles mitjançant Llei Orgànica 4/1991 de 13 de març, que modificava l'article 12.4, va determinar que la data per a celebrar les eleccions autonòmiques seria el quart diumenge de maig. La segona i darrera reforma, mitjançant Llei Orgànica 5/1994, de 24 de març, va suposar la inclusió d'una nova disposició addicional tercera que expressava que "totes les competències atribuïdes per este Estatut hi queden incorporades plenament i s'assumixen amb caràcter estatutari per la Generalitat Valenciana". Al mateix temps es derogaven les disposicions transitòries primera i segona que feien referència a la validació competencial. També, alhora, es derogava, mitjançant Llei Orgànica 12/1994, de 24 de març, aprovada en Les Corts, i posteriorment en les Corts Generals, la Llei Orgànica 12/1982, de 10 d'agost, de Transferències a la Comunitat Valenciana de Competències en Matèria de Titularitat Estatal, "LOTRAVA".

Ara el que es pretén, mitjançant esta Proposició de Llei de Les Corts, és fer una reforma de molt més calat, una reforma substancial que permeta disposar d'un Estatut que, dins del marc constitucional, estiga equiparat al més alt nivell. La realitat vigent és molt distinta a la de l'any 1982 quan es va aprovar l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. Per això és necessari que s'incorporen aquelles competències, acompanyades del finançament adequat, que permeta al nostre autogovern gaudir d'un sostre competencial el més alt possible, tant afegint en l'Estatut totes aquelles competències assumides des de 1982 i que ara no figuren, com aquelles altres emergents. De forma exhaustiva, s'incorporen els drets de les ciutadanes i dels ciutadans valencians, la promoció i defensa d'estos pels poders públics i la menció expressa d'una sèrie de valors i drets universals de les persones entre els quals destaquen els drets socials, drets dels ciutadans davant l'administració de justícia i aquells altres drets emergents als quals la societat valenciana ni pot ni vol renunciar. Són els referits a noves tecnologies, defensa dels consumidors i usuaris entre altres, inclús el dret a l'associacionisme.

Així mateix, el dret a l'aigua de qualitat i a l'aprofitament dels excedents d'altres conques, d'acord amb la Constitució i la legislació estatal, drets del sector agrari valencià, de la protecció del medi ambient i al desenrotllament de polítiques actives d'infraestructures.

Els drets de les valencianes i valencians queden recollits en el Títol II. Són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en els instruments internacionals de Drets Humans, Pactes Internacionals de Drets Civils i Polítics i de Drets Econòmics, Socials i Culturals, Convenció Europea de Drets de l'Home i Llibertats Fonamentals i en la Carta Social Europea, pels quals vetllaran els poders públics valencians. Els drets a una bona administració i l'accés als documents de l'administració quedaran regulats per Llei de Les Corts, també per Llei s'elaborarà la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana en la qual es tindran en compte els drets a la defen-

En estos veintidós años el Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana ha demostrado de sobra su validez y efectividad. Hasta este momento, Les Corts han llevado a cabo dos reformas del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana. La primera de ellas mediante Ley Orgánica 4/1991, de 13 de marzo, que modificaba el artículo 12.4, determinaba que la fecha para celebrar las elecciones autonómicas sería el cuarto domingo de mayo. La segunda y última reforma, mediante Ley Orgánica 5/1994, de 24 de marzo, supuso la inclusión de una nueva disposición adicional tercera que expresaba que "todas las competencias atribuidas por este Estatuto quedan incorporadas plenamente y se asumen con carácter estatutario por la Generalitat Valenciana". Al mismo tiempo se derogaban las disposiciones transitorias primera y segunda que hacían referencia a la validación competencial. También, al mismo tiempo, se derogaba, mediante Ley Orgánica 12/1994, de 24 de marzo, aprobada en Les Corts, y posteriormente en las Cortes Generales, la Ley Orgánica 12/1982, de 10 de agosto, de Transferencias a la Comunitat Valenciana de Competencias en Materia de Titularidad Estatal, "LOTRAVA".

Ahora lo que se pretende, mediante esta Proposición de Ley de Les Corts, es hacer una reforma de mucho más calado, una reforma sustancial que permita disponer de un Estatuto que, dentro del marco constitucional, esté equiparado al más alto nivel. La realidad vigente es muy distinta a la del año 1982 cuando se aprobó el Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana. Por eso es necesario que se incorporen aquellas competencias, acompañadas de la financiación adecuada, que permita a nuestro autogobierno gozar de un techo competencial lo más alto posible, tanto añadiendo en el Estatuto todas aquellas competencias asumidas desde 1982 y que ahora no figuran como aquellas otras emergentes. De forma exhaustiva se incorporan los derechos de las ciudadanas y de los ciudadanos valencianos, la promoción y defensa de éstos por los poderes públicos y la mención expresa de una serie de valores y derechos universales de las personas entre los que destacan los derechos sociales, derechos de los ciudadanos ante la administración de justicia y aquellos otros derechos emergentes a los cuales la sociedad valenciana ni renuncia ni quiere renunciar. Son los referidos a las nuevas tecnologías, defensa de los consumidores y usuarios entre otros, incluso el derecho al asociacionismo.

Asimismo, el derecho al agua de calidad y al aprovechamiento de los excedentes de otras cuencas de acuerdo con la Constitución y la legislación estatal, derechos del sector agrario valenciano, de la protección del medio ambiente y al desarrollo de políticas activas de infraestructuras.

Los derechos de las valencianas y valencianos quedan recogidos en el Título II. Son titulares de los derechos, deberes y libertades reconocidos en la Constitución Española y en los instrumentos internacionales de Derechos Humanos, Pactos Internacionales de Derechos Civiles y Políticos y de Derechos Económicos, Sociales y Culturales, Convención Europea de Derechos del Hombre y Libertades Fundamentales y en la Carta Social Europea, por los que velarán los poderes públicos valencianos. Los derechos a una buena administración y el acceso a los documentos de la administración quedarán regulados por Ley de Les Corts, también por Ley se elaborará la Carta de Dere-

sa integral de la família; la protecció específica i la tutela social del menor; la no-discriminació i els drets de les persones amb discapacitat i de les seues famílies; el dret a la participació de la joventut; la participació i la protecció de les persones majors i dels dependents; l'atenció integral a les persones que patisquen marginació, la pobresa o l'exclusió i la discriminació social; la igualtat entre hòmens i dones en tots els àmbits; la protecció social contra la violència de gènere i actes terroristes; els drets i l'atenció social d'immigrants. Així mateix, la Generalitat vetlarà per la defensa de la identitat i els valors del Poble Valencià i el seu patrimoni històric i pels drets i necessitats de les persones que hagen patit danys per catàstrofes naturals. El dret a gaudir d'uns servicis públics de qualitat, el dret a disposar d'un habitatge digne i al desenvolupament sostenible són altres dels que figuren en el nou Estatut.

També es defineix la llengua valenciana com a pròpia de la Comunitat Valenciana i l'idioma valencià, junt amb el castellà, els dos idiomes oficials. S'incorporen a l'Estatut les institucions creades després de la promulgació de la Llei Orgànica 5/1982 i al mateix temps es ressenya en l'idioma valencià el nom de totes les institucions valencianes perquè siguen utilitzades així, tant quan s'escriba, o es parle, en valencià com en castellà.

Igualment, és motiu d'esta reforma el reconeixement de la Comunitat Valenciana, com a Nacionalitat Històrica per les seues arrels històriques, per la seua personalitat diferenciada, per la seua llengua i cultura i pel seu Dret Civil Foral.

També és objecte d'esta Proposició de Llei de Les Corts que es reconega, de forma expressa, la capacitat de dissolució plena de la Cambra i convocatòria de noves eleccions al Molt Honorable President de la Generalitat.

Pretén també esta reforma l'impuls i desenvolupament del Dret Civil Foral Valencià aplicable, del coneixement i l'ús de la llengua valenciana, de la cultura pròpia i singular del nostre poble, i dels seus costums i tradicions. Per això el desenvolupament legislatiu de les competències de la Generalitat, en plena harmonia amb la Constitució Espanyola, procurarà la recuperació dels continguts dels Furs del Regne de València, abolits per la promulgació del Decret de 29 de juny de 1707.

La integració a Europa i l'assumpció dels valors de la Unió Europea i vetlar pel compliment dels seus objectius exigix la defensa dels drets de tots els ciutadans europeus residents a la Comunitat Valenciana. També pels drets de les comunitats de valencians assentades fora de la Comunitat Valenciana i, en especial, el seu dret a participar, col·laborar i compartir la vida social i cultural del poble valencià.

La competència de la Comunitat Valenciana per a signar convenis amb les distintes comunitats espanyoles i amb les regions europees, per a participar en l'acció exterior de l'Estat en l'àmbit de les seues competències, i la participació en el procés de celebració de tractats internacionals són altres de les novetats d'esta reforma.

chos Sociales de la Comunitat Valenciana en la que se contemplarán los derechos a la defensa integral de la familia; la protección específica y tutela social del menor; la no discriminación y derechos de las personas con discapacidad y de sus familias; el derecho a la participación de la juventud; la participación y la protección de las personas mayores y de los dependientes; la atención integral a las personas que sufran marginación, pobreza o exclusión y discriminación social, la igualdad entre hombres y mujeres en todos los ámbitos; la protección social contra la violencia de género y actos terroristas; los derechos y la atención social de inmigrantes. Asimismo, la Generalitat velará por la defensa de la identidad y los valores del Pueblo Valenciano y su patrimonio histórico y por los derechos y necesidades de las personas que hayan sufrido daños por catástrofes naturales. El derecho a gozar de unos servicios públicos de calidad, el derecho a disponer de una vivienda digna y al desarrollo sostenible son otros de los derechos que figuran en el nuevo Estatuto.

También se define la lengua valenciana como propia de la Comunitat Valenciana y el idioma valenciano, junto al castellano, los dos idiomas oficiales. Se incorporan al Estatuto las instituciones creadas después de la promulgación de la Ley Orgánica 5/1982 y al mismo tiempo se reseña en el idioma valenciano el nombre de todas las instituciones valencianas para que sean utilizadas así, tanto cuando se escriba o se hable en valenciano como en castellano.

Igualmente, es motivo de esta reforma el reconocimiento de la Comunitat Valenciana, como Nacionalidad Histórica por sus raíces históricas, por su personalidad diferenciada, por su lengua y cultura y por su Derecho Civil Foral.

También es objeto de esta Proposición de Ley de Les Corts que se reconozca de forma clara la capacidad de disolución plena de la Cámara y convocatoria de nuevas elecciones al Molt Honorable President de la Generalitat.

Pretende también esta reforma el impulso y desarrollo del Derecho Civil Foral Valenciano aplicable, del conocimiento y uso de la lengua valenciana, de la cultura propia y singular de nuestro pueblo, de sus costumbres y tradiciones. Por eso el desarrollo legislativo de las competencias de la Generalitat, en plena armonía con la Constitución Española, procurará la recuperación de los contenidos de los Los Fueros del Reino de Valencia, abolidos por la promulgación del Decreto de 29 de junio de 1707.

La integración en Europa y la asunción de los valores de la Unión Europea y el velar por el cumplimiento de sus objetivos exige la defensa de los derechos de todos los ciudadanos europeos residentes en la Comunitat Valenciana. También por los derechos de las comunidades de valencianos asentadas fuera de la Comunitat Valenciana y en especial su derecho a participar, colaborar y compartir la vida social y cultural del pueblo valenciano.

La competencia de la Comunitat Valenciana para firmar convenis con las distintas comunidades españolas y con las regiones europeas, para participar en la acción exterior del Estado en el ámbito de sus competencias, y la participación en el proceso de celebración de tratados internacionales son otras de las novedades de esta reforma.

També ha sigut objecte de reforma el sistema de relacions entre el Consell i Les Corts. Es modifica el procediment per a la presentació de candidats i el debat i votació d'investidura així com en allò referit a la moció de censura i de confiança. També queda regulada la delegació de Les Corts a favor del Consell per a poder dictar decrets legislatius, com també la potestat del Consell per a dictar decrets-llei.

Se suprimeix el nombre màxim de Consellers i es modifica la regulació de l'exigència de responsabilitat penal dels Diputats i les Diputades i del Consell, ampliant-se a la responsabilitat civil l'aforament que, en el seu cas, serà exigible davant del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

També es modifiquen aspectes de l'Administració de Justícia, de la Hisenda de la Generalitat i de la Policia Autònoma, així com l'execució de la legislació laboral.

S'incorporen a l'Estatut totes aquelles institucions de la Generalitat que es van crear després de la seua aprovació. Es denominen en valencià totes elles, i s'elimina el gentilici Valenciana després de Generalitat. Al mateix temps es milloren algunes redaccions i s'eliminen els errors existents que en cap cas signifiquen reforma del contingut de l'Estatut.

S'incorporen també a l'Estatut els principis de lleialtat institucional i solidaritat que han de presidir les relacions amb l'Estat i altres comunitats autònomes, així com aquells que eviten els desequilibris territorials que perjudiquen la Comunitat Valenciana, especialment en allò referit als recursos hídrics.

Per a aconseguir estos objectius, es manté el Preàmbul de la Llei Orgànica 5/1982, de primer de juliol d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i es realitza una nova estructuració del text.

En el Títol I s'incorpora en l'article primer que la Comunitat Valenciana és una comunitat diferenciada com a nacionalitat històrica, així com l'assumpció dels valors de la Unió Europea; en el nou article sèptim s'incorpora un punt referit a la recuperació dels Furs del Regne de València que siguen aplicables en plena harmonia amb la Constitució.

El Títol II està referit als drets dels valencians i valencianes i en els seus articles determina que les valencianes i valencians, en la seua condició de ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea, i que mitjançant una Llei de Les Corts es regularà el dret a la bona administració, així com els drets que les administracions públiques operants a la Comunitat Valenciana tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial, garantint el dret a la participació dels agents de la societat civil i dels ciutadans a participar en la vida política, econòmica, cultural i social, així com la defensa dels drets socials dels valencians.

El Títol III està dedicat a la Generalitat i, en este, el Capítol I a les seues institucions, el Capítol II a Les Corts, el Capítol III al President de la Generalitat, el Capítol IV al Consell, a l'Administració de Justícia el Capítol V, i el VI a altres institucions de la Generalitat, i en este, dos seccions referides a les institucions comissionades per Les Corts i a les de caràcter

También ha sido objeto de reforma el sistema de relaciones entre el Consell y Les Corts. Se modifica el procedimiento para la presentación de candidatos y el debate y votación de investidura, así como en lo referido a la moción de censura y de confianza. También queda regulada la delegación de Les Corts a favor del Consell para poder dictar decretos legislativos, así como la potestad del Consell para dictar decretos-leyes.

Se suprime el número máximo de Consellers y se modifica la regulación de la exigencia de responsabilidad penal de los Diputados y las Diputadas y del Consell, ampliándose a la responsabilidad civil el aforamiento que, en su caso, será exigible ante el Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana.

También se modifican aspectos de la Administración de Justicia, de la Hacienda de la Generalitat y de la Policía Autónoma, así como la ejecución de la legislación laboral.

Se incorporan al Estatuto todas aquellas instituciones de la Generalitat que se crearon después de su aprobación. Se denominan en valenciano todas ellas y se elimina el gentilicio Valenciana después de Generalitat. Al mismo tiempo se mejoran algunas redacciones y se eliminan los errores existentes que en ningún caso significan reforma del contenido del Estatuto.

Se incorporan también al Estatuto los principios de lealtad institucional y solidaridad que deben presidir las relaciones con el Estado y demás comunidades autónomas, así como aquellos que eviten los desequilibrios territoriales que perjudican a la Comunitat Valenciana, especialmente en lo referido a los recursos hídricos.

Para lograr estos objetivos, se mantiene el preámbulo de la Ley Orgánica 5/1982, de primero de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, y se realiza una nueva estructuración del texto.

En el Título I se incorpora en el artículo primero que la Comunitat Valenciana es una comunidad diferenciada como nacionalidad histórica, así como la asunción de los valores de la Unión Europea; en el nuevo artículo 7 se incorpora un punto referido a la recuperación de los Furos del Reino de Valencia que sean aplicables en plena armonía con la Constitución.

El Título II está referido a los derechos de los valencianos y valencianas y en sus artículos determina que las valencianas y valencianos, en su condición de ciudadanos españoles y europeos, son titulares de los derechos, deberes y libertades reconocidos en la Constitución Española y en el ordenamiento de la Unión Europea, y que mediante una Ley de Les Corts regulará el derecho a la buena administración, así como los derechos a que las administraciones públicas operantes en la Comunitat Valenciana traten sus asuntos de manera equitativa e imparcial, garantizando el derecho a la participación de los agentes de la sociedad civil y de los ciudadanos a participar en la vida política, económica, cultural y social, así como la defensa de los derechos sociales de los valencianos.

El Título III está dedicado a la Generalitat y, en él, el Capítulo I a sus instituciones el Capítulo II a Les Corts; el Capítulo III al President de la Generalitat; el Capítulo IV al Consell; a la Administración de Justicia el Capítulo V, y el VI a otras instituciones de la Generalitat, y en él, dos secciones referidas a las instituciones comisionadas por Les Corts y a las de carácter

consultiu de la Generalitat respectivament i el Capítol VII referit al Règim Jurídic.

El Títol IV es dedica a les competències entre les quals s'apleguen aquelles que la Generalitat té assumides, però que no estan incorporades a l'Estatut, i aquelles altres susceptibles d'incorporar-se amb la promulgació de la Llei Orgànica per la qual s'aprova l'Estatut.

El Títol V està dedicat a les Relacions amb l'Estat i altres comunitats autònomes; el Títol VI es dedica a les Relacions amb la Unió Europea; el Títol VII a l'Acció Exterior; el Títol VIII a Administració Local; el Títol IX està dedicat a Economia i Hisenda, i, per últim, el Títol X a la reforma de l'Estatut.

Conté quatre disposicions addicionals referides a les competències financeres, a l'ampliació de les competències en el cas d'ampliació de competències per l'Estat a altres comunitats autònomes, al Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i al fet que les institucions i l'Administració de la Generalitat no utilitzen en les seues expressions públiques llenguatge que supose menyscabament o menysvaloració de cap grup o persona.

La reforma de l'Estatut modifica els 61 articles que configuren la Llei Orgànica 5/1982, de primer de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i a més, incorpora 20 nous articles.

Per últim, la Proposició de Llei de Les Corts, suprimix la disposició transitòria tercera; el segon paràgraf del punt 5 i el punt 6 complet de la quarta; també suprimix les disposicions transitòries sexta, setima, octava i novena.

S'incorporen tres noves transitòries referides al Dret Foral, la tercera, a la possible aplicació de la potestat de dissolució de la Cambra, la quarta; i a la convocatòria de referèndum de ratificació de l'Estatut, la quinta.

Per últim, s'introdueixen una disposició derogatòria i una disposició final mitjançant la qual l'Estatut entrarà en vigor el dia de la seua publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

Article primer

Es modifica el Títol primer que queda redactat com següent:

«TÍTOL PRIMER
La Comunitat Valenciana»

Article segon

Es modifica l'article primer, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article primer

1. El poble valencià, històricament organitzat com a Regne de València, es constituïx en Comunitat Autònoma, dins de la unitat de la nació espanyola, com a expressió de la seua identitat diferenciada com a nacionalitat històrica i en l'exercici del dret d'autogovern que la Constitució Espanyola reconeix a tota nacionalitat, amb la denominació de Comunitat Valenciana.

consultivo de la Generalitat, respectivament, y el Capítulo VII referido al Régimen Jurídico.

El Título IV se dedica a las competencias entre las que se reconocen aquellas que la Generalitat tiene asumidas, pero que no están incorporadas al Estatuto, y aquellas otras que son susceptibles de incorporarse en la promulgación de la Ley Orgánica por la que se aprueba el Estatuto.

El Título V está dedicado a las Relaciones con el Estado y otras comunidades autónomas; el Título VI se dedica a las relaciones con la Unión Europea; el Título VII a la Acción Exterior; el Título VIII a Administración Local; el Título IX está dedicado a Economía y Hacienda, y, por último, el Título X a la reforma del Estatuto.

Contiene cuatro disposiciones adicionales referidas a las competencias financieras, a la ampliación de competencias en caso de ampliación de competencias por el Estado a otras Comunidades Autónomas, al Patronato del Archivo de la Corona de Aragón y a que las Instituciones y Administración de la Generalitat no utilicen en sus expresiones públicas lenguaje que suponga menoscabo o minusvaloración de ningún grupo o persona.

La reforma del Estatuto modifica los 61 artículos que configuran la Ley Orgánica 5/1982, de primero de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, y, además, incorpora 20 nuevos artículos.

Por último, la Proposición de Ley de Les Corts suprime la disposición transitoria tercera, el segundo párrafo del punto 5 y el punto 6 completo de la cuarta; también suprime las disposiciones transitorias sexta, séptima, octava y novena.

Se incorporan tres nuevas transitorias referidas al Derecho Foral, la tercera, a la posible aplicación de la potestad de disolución de la Cámara, la cuarta; y a la convocatoria de referèndum de ratificación del Estatuto, la quinta.

Por último, se introducen una disposición derogatoria y una disposición final mediante la que el Estatuto entrará en vigor el día de su publicación en el *Boletín Oficial del Estado*.

Artículo primero

Se modifica el Título primero, que queda redactado como sigue:

«TÍTULO PRIMERO
La Comunitat Valenciana»

Artículo segundo

Se modifica el artículo primero, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo primero

1. El pueblo valenciano, históricamente organizado como Reino de Valencia, se constituye en Comunidad Autónoma, dentro de la unidad de la Nación española, como expresión de su identidad diferenciada como nacionalidad histórica y en el ejercicio del derecho de autogobierno que la Constitución Española reconoce a toda nacionalidad, con la denominación de Comunitat Valenciana.

2. La Comunitat Valenciana és l'expressió de la voluntat democràtica i del dret d'autogovern del poble valencià i es regix pel present Estatut, que és la seua norma institucional bàsica.

3. La Comunitat Valenciana té com a objectiu la consecució de l'autogovern en els termes d'este Estatut, reforçar la democràcia i garantir la participació de tots els ciutadans en la realització dels seus fins.

4. La Comunitat Valenciana, com a regió d'Europa, assumeix els valors de la Unió Europea i vetlarà pel compliment dels seus objectius i per la defensa dels drets de tots els ciutadans europeus. «

Article tercer

Es modifica l'article segon, que quedarà redactat com següeix:

«Article segon

El territori de la Comunitat Valenciana comprén el dels municipis integrats en les províncies d'Alacant, Castelló i València.»

Article quart

Queda modificat l'article tercer amb la següent redacció:

«Article tercer

1. A l'efecte d'este Estatut, gaudixen de la condició política de valencians tots els ciutadans espanyols que tinguen o adquirisquen veïnatge administratiu en qualsevol dels municipis de la Comunitat Valenciana.

2. Els ciutadans espanyols residents a l'estranger que hagen tingut el seu darrer veïnatge administratiu a la Comunitat Valenciana i acrediten esta condició al corresponent Consolat d'Espanya, gaudiran dels drets polítics definits en este Estatut. Este mateix règim serà aplicat als seus descendents, inscrits com a espanyols, si així ho sol·liciten en els termes en què ho determine la Llei de l'Estat.

3. Les comunitats de valencians assentades fora de la Comunitat Valenciana tindran dret a sol·licitar, com a tals, el reconeixement de la seua valencianitat entesa com el dret a participar, col·laborar i compartir la vida social i cultural del poble valencià. Sense perjudi de les competències de l'Estat, una Llei de Les Corts regularà l'abast i contingut d'este reconeixement a estes comunitats.

La Generalitat podrà sol·licitar de l'Estat la celebració dels corresponents tractats o convenis en els Estats on existisquen les dites Comunitats, amb la finalitat que puga complir-se allò establert en el present article.

4. El Dret civil foral valencià s'aplicarà, amb independència d'on es residisca, a qui tinga el veïnatge civil valencià conforme a les normes del Títol Preliminar del Codi Civil, que serà igualment aplicable per a resoldre els conflictes de lleis.

5. Els ciutadans de la Unió Europea residents a la Comunitat Valenciana que no tinguen la nacionalitat espanyola, gaudiran

2. La Comunitat Valenciana es la expresión de la voluntad democrática y del derecho de autogobierno del pueblo valenciano y se rige por el presente Estatuto, que es su norma institucional básica.

3. La Comunitat Valenciana tiene como objetivo la consecución del autogobierno en los términos de este Estatuto, reforzar la democracia y garantizar la participación de todos los ciudadanos en la realización de sus fines.

4. La Comunitat Valenciana, como región de Europa, asume los valores de la Unión Europea y velará por el cumplimiento de sus objetivos y por la defensa de los derechos de todos los ciudadanos europeos.»

Artículo tercero

Se modifica el artículo segundo, que quedará redactado como sigue:

«Artículo segundo

El territorio de la Comunitat Valenciana comprende el de los municipios integrados en las provincias de Alicante, Castellón y Valencia.»

Artículo cuarto

Queda modificado el artículo tercero, con la siguiente redacción:

«Artículo tercero

1. A los efectos de este Estatuto, gozan de la condición política de valencianos todos los ciudadanos españoles que tengan o adquieran vecindad administrativa en cualquiera de los municipios de la Comunitat Valenciana.

2. Los ciudadanos españoles residentes en el extranjero que hayan tenido su última vecindad administrativa en la Comunitat Valenciana y acrediten esta condición en el correspondiente Consulado de España gozarán de los derechos políticos definidos en este Estatuto. Este mismo régimen se aplicará a sus descendientes, inscritos como españoles, si así lo solicitan en los términos en los que lo determine la Ley del Estado.

3. Las comunidades de valencianos asentadas fuera de la Comunitat Valenciana tendrán derecho a solicitar, como tales, el reconocimiento de su valencianidad entendida como el derecho a participar, colaborar y compartir la vida social y cultural del pueblo valenciano. Sin perjuicio de las competencias del Estado, una Ley de Les Corts regulará el alcance y contenido de este reconocimiento a estas comunidades.

La Generalitat podrá solicitar del Estado la celebración de los correspondientes tratados o convenios en los Estados donde existan dichas Comunidades, con la finalidad de que pueda cumplirse lo establecido en el presente artículo.

4. El Derecho civil foral valenciano se aplicará, con independencia de donde se resida, a quien ostente la vecindad civil valenciana conforme a las normas del Título Preliminar del Código Civil, que será igualmente aplicable para resolver los conflictos de leyes.

5. Los ciudadanos de la Unión Europea residentes en la Comunitat Valenciana que no tengan la nacionalidad español-

en esta dels drets i estaran subjectes a les obligacions pròpies dels valencians, amb les excepcions que establisquen, si és el cas, la Constitució o les Lleis de l'Estat.»

Article quint

Es modifica l'article quart, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article quart

1. La Bandera de la Comunitat Valenciana és la tradicional Senyera composta per quatre barres roges sobre fons groc, coronades sobre franja blava vora el pal.

2. Una llei de Les Corts determinarà la simbologia heràldica pròpia de la Comunitat Valenciana que integra les tres províncies de Castelló, València i Alacant.»

Article sext

Es modifica l'article quint, que quedarà en la següent redacció:

«Article quint

1. La seu de la Generalitat serà el palau d'este nom, a la ciutat de València.

2. Les institucions de la Generalitat podran establir-se i celebrar reunions a qualsevol dels municipis de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que la Llei dispose.»

Article sèptim

Queda modificat l'article sext en la següent redacció:

«Article sext

1. La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana és el valencià.

2. L'idioma valencià és l'oficial a la Comunitat Valenciana, igual que ho és el castellà, que és l'idioma oficial de l'Estat. Tots tenen dret a conèixer-los i a usar-los i a rebre l'ensenyament del, i en, idioma valencià.

3. La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial de les dos llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement.

4. Ningú no podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.

5. S'atorgarà especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.

6. La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua pròpia en l'Administració i l'ensenyament.

7. Es delimitaran per llei els territoris en els quals predomine l'ús d'una llengua o de l'altra, així com els que puguen ser exceptuats de l'ensenyament i de l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana.

8. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua és la institució normativa de l'idioma valencià.»

Article octau

Es modifica l'article sèptim, que quedarà redactat com segueix:

la gozarán en la misma de los derechos y estarán sujetos a las obligaciones propias de los valencianos, con las excepciones que establezcan, en su caso, la Constitución o las Leyes del Estado.»

Artículo quinto

Se modifica el artículo cuarto, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo cuarto

1. La Bandera de la Comunitat Valenciana es la tradicional Senyera compuesta por cuatro barras rojas sobre fondo amarillo, coronadas sobre franja azul junto al asta.

2. Una Ley de Les Corts determinará la simbología heráldica propia de la Comunitat Valenciana que integra las tres provincias de Castellón, Valencia y Alicante.»

Artículo sexto

Se modifica el artículo quinto, que quedará con la siguiente redacción:

«Artículo quinto

1. La sede de la Generalitat será el palacio de este nombre, en la ciudad de Valencia.

2. Las instituciones de la Generalitat podrán establecerse y celebrar reuniones en cualquiera de los municipios de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con lo que la Ley disponga.»

Artículo séptimo

Queda modificado el artículo sexto con la siguiente redacción:

«Artículo sexto

1. La lengua propia de la Comunitat Valenciana es el valenciano.

2. El idioma valenciano es el oficial en la Comunitat Valenciana, al igual que lo es el castellano, que es el idioma oficial del Estado. Todos tienen derecho a conocerlos y a usarlos y a recibir la enseñanza del, y en, idioma valenciano.

3. La Generalitat garantizará el uso normal y oficial de las dos lenguas, y adoptará las medidas necesarias para asegurar su conocimiento.

4. Nadie podrá ser discriminado por razón de su lengua.

5. Se otorgará especial protección y respeto a la recuperación del valenciano.

6. La ley establecerá los criterios de aplicación de la lengua propia en la Administración y la enseñanza.

7. Se delimitarán por ley los territorios en los que predomine el uso de una y otra lengua, así como los que puedan ser exceptuados de la enseñanza y del uso de la lengua propia de la Comunitat Valenciana.

8. L' Acadèmia Valenciana de la Llengua es la institución normativa del idioma valenciano.»

Artículo octavo

Se modifica el artículo séptimo, que quedará redactado como sigue:

«Article sèptim

1. El desenrotllament legislatiu de les competències de la Generalitat procurarà la recuperació dels continguts corresponents dels Furs de l'històric Regne de València en plena harmonia amb la Constitució i amb les exigències de la realitat social i econòmica valenciana. Esta reintegració s'aplicarà, en especial, a l'entramat institucional de l'històric Regne de València i la seua pròpia onomàstica en el marc de la Constitució Espanyola i d'este Estatut d'Autonomia.

2. Les normes i disposicions de la Generalitat i les que integren el Dret Foral Valencià tindran eficàcia territorial excepte en els casos en què legalment siga aplicable l'estatut personal i altres normes d'extraterritorialitat.»

Article nové

Es modifica el Títol II, que queda redactat així:

«TÍTOL II
Dels drets dels valencians
i valencianes»

Article 10

Se suprimeix en el Títol II la referència a «Capítol Primer».

Article 11

Es modifica l'article octau, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article octau

1. Els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans i ciutadanes espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea i en els instruments internacionals de protecció dels drets humans, individuals i col·lectius, en particular, en la Declaració Universal de Drets Humans, en els Pactes Internacionals de Drets Civils i Polítics i de Drets Econòmics, Socials i Culturals, en la Convenció Europea de Drets de l'Home i Llibertats Fonamentals i en la Carta Social Europea.

2. Els poders públics valencians estan vinculats per estos drets i llibertats i vetllaran per la seua protecció i respecte, així com pel compliment dels deures.»

Article 12

Es modifica l'article nové, que quedarà redactat com segueix:

«Article nové

1. Sense perjudi del que disposa la legislació bàsica de l'Estat, una Llei de Les Corts regularà el dret a una bona administració i l'accés als documents de les institucions i administracions públiques valencianes.

2. Tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de forma

«Artículo séptimo

1. El desarrollo legislativo de las competencias de la Generalitat procurará la recuperación de los contenidos correspondientes de los Fueros del histórico Reino de Valencia en plena armonía con la Constitución y con las exigencias de la realidad social y económica valenciana. Esta reintegración se aplicará, en especial, al entramado institucional del histórico Reino de Valencia y su propia onomástica en el marco de la Constitución Española y de este Estatuto de Autonomía.

2. Las normas y disposiciones de la Generalitat y las que integran el Derecho Foral Valenciano tendrán eficacia territorial excepto en los casos en los que legalmente sea aplicable el estatuto personal y otras normas de extraterritorialidad.»

Artículo noveno

Se modifica el Título II, que queda redactado así:

«TÍTULO II
De los derechos de los valencianos
y valencianas»

Artículo 10

Se suprime en el Título II la referencia a «Capítulo primero».

Artículo 11

Se modifica el artículo octavo, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo octavo

1. Los valencianos y valencianas, en su condición de ciudadanos españoles y europeos, son titulares de los derechos, deberes y libertades reconocidos en la Constitución Española y en el ordenamiento de la Unión Europea y en los instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos, individuales y colectivos, en particular, en la Declaración Universal de Derechos Humanos; en los Pactos Internacionales de Derechos Civiles y Políticos y de Derechos Económicos, Sociales y Culturales; en la Convención Europea de Derechos del Hombre y Libertades Fundamentales, y en la Carta Social Europea.

2. Los poderes públicos valencianos están vinculados por estos derechos y libertades y velarán por su protección y respeto, así como por el cumplimiento de los deberes.»

Artículo 12.

Se modifica el artículo noveno, que quedará redactado como sigue:

«Artículo noveno

1. Sin perjuicio de lo que dispone la legislación básica del Estado, una Ley de Les Corts regulará el derecho a una buena administración y el acceso a los documentos de las instituciones y administraciones públicas valencianas.

2. Todos los ciudadanos tienen derecho a que las administraciones públicas de la Generalitat traten sus asuntos de modo

equitativa i imparcial i en un termini raonable i a gaudir de servicis públics de qualitat.

Així mateix, els ciutadans valencians tindran dret a dirigir-se a l'Administració de la Comunitat Valenciana en qualsevol de les seues dos llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada.

3. La Generalitat vetlarà per una Administració de Justícia sense demores indegudes i pròxima al ciutadà.

4. Tots els valencians tenen dret a participar de forma individual, o col·lectiva, en la vida política, econòmica, cultural i social de la Comunitat Valenciana.

La Generalitat promourà la participació dels agents socials i del conjunt de la societat civil en els afers públics.

5. La Generalitat garantirà polítiques de protecció i defensa de consumidors i usuaris, així com els seus drets a l'associacionisme, d'acord amb la legislació de l'Estat.»

Article 13

Es modifica l'article 10, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 10

1. La Generalitat defensarà i promourà els drets socials dels valencians que representen un àmbit inseparable del respecte dels valors i drets universals de les persones i que constitueixen un dels fonaments cívics del progrés econòmic, cultural i tecnològic de la Comunitat Valenciana.

2. Mitjançant una Llei de Les Corts s'elaborarà la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana, com a expressió de l'espai cívic de convivència social dels valencians, que contindrà el conjunt de principis, drets i directrius que informen l'actuació pública de la Generalitat en l'àmbit de la política social.

3. En tot cas, l'actuació de la Generalitat se centrarà primordialment en els àmbits següents: defensa integral de la família; els drets de les situacions d'unió legalitzades; protecció específica i tutela social del menor; la no-discriminació i drets de les persones amb discapacitat i les seues famílies a la igualtat d'oportunitats, a la integració i a l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa o econòmica; l'articulació de polítiques que garantisquen la participació de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural; participació i protecció de les persones majors i dels dependents; assistència social a les persones que patixquen marginació, pobresa o exclusió i discriminació social; igualtat de drets d'hòmens i dones en tots els àmbits, en particular en matèria d'ocupació i treball; protecció social contra la violència, especialment de la violència de gènere i actes terroristes; drets i atenció social dels immigrants amb residència a la Comunitat Valenciana.

4. La Generalitat, en el marc de les seues competències i per mitjà de la seua organització jurídica, promourà les condicions necessàries perquè els drets socials dels ciutadans valencians i dels grups i col·lectius en què s'integren siguen objecte d'una aplicació real i efectiva.»

equitativo e imparcial y en un plazo razonable y a gozar de servicios públicos de calidad.

Asimismo, los ciudadanos valencianos tendrán derecho a dirigirse a la Administración de la Comunitat Valenciana en cualquiera de sus dos lenguas oficiales y a recibir respuesta en la misma lengua utilizada.

3. La Generalitat velará por una Administración de Justicia sin demoras indebidas y próxima al ciudadano.

4. Todos los valencianos tienen derecho a participar de forma individual, o colectiva, en la vida política, económica, cultural y social de la Comunitat Valenciana.

La Generalitat promoverá la participación de los agentes sociales y del conjunto de la sociedad civil en los asuntos públicos.

5. La Generalitat garantizará políticas de protección y defensa de consumidores y usuarios, así como sus derechos al asociacionismo, de acuerdo con la legislación del Estado.»

Artículo 13

Se modifica el artículo 10, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 10

1. La Generalitat defenderá y promoverá los derechos sociales de los valencianos que representan un ámbito inseparable del respeto de los valores y derechos universales de las personas y que constituyen uno de los fundamentos cívicos del progreso económico, cultural y tecnológico de la Comunitat Valenciana.

2. Mediante una Ley de Les Corts se elaborará la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana, como expresión del espacio cívico de convivencia social de los valencianos, que contendrá el conjunto de principios, derechos y directrices que informen la actuación pública de la Generalitat en el ámbito de la política social.

3. En todo caso, la actuación de la Generalitat se centrará primordialmente en los siguientes ámbitos: defensa integral de la familia; los derechos de las situaciones de unión legalizadas; protección específica y tutela social del menor; la no discriminación y derechos de las personas con discapacidad y sus familias a la igualdad de oportunidades, a la integración y a la accesibilidad universal en cualquier ámbito de la vida pública, social, educativa o económica; la articulación de políticas que garanticen la participación de la juventud en el desarrollo político, social, económico y cultural; participación y protección de las personas mayores y de los dependientes; asistencia social a las personas que sufran marginación, pobreza o exclusión y discriminación social; igualdad de derechos de hombres y mujeres en todos los ámbitos, en particular en materia de empleo y trabajo; protección social contra la violencia, especialmente de la violencia de género y actos terroristas; derechos y atención social de los inmigrantes con residencia en la Comunitat Valenciana.

4. La Generalitat, en el marco de sus competencias y mediante su organización jurídica, promoverá las condiciones necesarias para que los derechos sociales de los ciudadanos valencianos y de los grupos y colectivos en que se integren sean objeto de una aplicación real y efectiva.»

Article 14

Es modifica l'article 11, que quedarà en la següent redacció:

«Article 11

La Generalitat, segons la Carta de Drets Socials, vetlarà en tot cas perquè les dones i els homes puguen participar plenament en la vida laboral, social, familiar i política sense discriminacions de cap tipus i garantirà que ho facen en igualtat de condicions. A estos efectes es garantirà la compatibilitat de la vida familiar i laboral.»

Article 15

Es modifica l'article 12, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 12

La Generalitat vetlarà per la protecció i defensa de la identitat i els valors i interessos del Poble Valencià i el respecte a la diversitat cultural de la Comunitat Valenciana i el seu patrimoni històric. La Generalitat procurarà, així mateix, la protecció i defensa de la creativitat artística, científica i tècnica, en la forma que determine la Llei competent.»

Article 16

Es modifica l'article 13, que quedarà redactat com segueix:

«Article 13

1. La Generalitat, segons la Carta de Drets Socials, garantirà en tot cas a tota persona afectada de discapacitat, el dret a les prestacions públiques necessàries per a assegurar la seua autonomia personal, la seua integració socioprofessional i la seua participació en la vida social de la comunitat.

2. La Generalitat procurarà a les persones afectades de discapacitat la seua integració per mitjà d'una política d'igualtat d'oportunitats, mitjançant mesures d'acció positiva, i garantirà l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, edificis i servicis públics.

3. Les famílies que incloguen persones majors o menors dependents, o en les quals algun dels seus membres estiga afectat per discapacitat que exigisca atencions especials tenen dret a una ajuda de la Generalitat, en la forma que determine la Llei.

4. La Generalitat garantirà l'ús de la llengua de signes pròpia de les persones sordes, que haurà de ser objecte d'ensenyament, protecció i respecte.»

Article 17

Es modifica l'article 14, que quedarà en la següent redacció:

«Article 14

Els poders públics vetlaran pels drets i necessitats de les persones que hagen patit danys causats per catàstrofes naturals i sobrevingudes.»

Artículo 14

Se modifica el artículo 11, que quedará en la siguiente redacción:

«Artículo 11

La Generalitat, conforme a la Carta de Derechos Sociales, velará en todo caso para que las mujeres y los hombres puedan participar plenamente en la vida laboral, social, familiar y política sin discriminaciones de ningún tipo y garantizará que lo hagan en igualdad de condiciones. A estos efectos se garantizará la compatibilidad de la vida familiar y laboral.»

Artículo 15

Se modifica el artículo 12, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 12

La Generalitat velará por la protección y defensa de la identidad y los valores e intereses del Pueblo Valenciano y el respeto a la diversidad cultural de la Comunitat Valenciana y su patrimonio histórico. La Generalitat procurará asimismo la protección y defensa de la creatividad artística, científica y técnica, en la forma que determine la Ley competente.»

Artículo 16

Se modifica el artículo 13, que quedará redactado como sigue:

«Artículo 13

1. La Generalitat, conforme a la Carta de Derechos Sociales, garantizará en todo caso a toda persona afectada de discapacidad, el derecho a las prestaciones públicas necesarias para asegurar su autonomía personal, su integración socioprofesional y su participación en la vida social de la comunidad.

2. La Generalitat procurará a las personas afectadas de discapacidad su integración por medio de una política de igualdad de oportunidades, mediante medidas de acción positiva, y garantizará la accesibilidad espacial de las instalaciones, edificios y servicios públicos.

3. Las familias que incluyan personas mayores o menores dependientes, o que alguno de sus miembros esté afectado por discapacidad que exija cuidados especiales, tienen derecho a una ayuda de la Generalitat, en la forma que determine la Ley.

4. La Generalitat garantizará el uso de la lengua de signos propia de los sordos, que deberá ser objeto de enseñanza, protección y respeto.»

Artículo 17

Se modifica el artículo 14, que quedará con la siguiente redacción:

«Artículo 14

Los poderes públicos velarán por los derechos y necesidades de las personas que hayan sufrido daños causados por catástrofes naturales y sobrevenidas.»

Article 18

Queda modificat l'article 15 i substituir el seu text pel següent:

«Article 15

A fi de combatre la pobresa i facilitar la inserció social, la Generalitat garantix el dret dels ciutadans valencians en estat de necessitat a la solidaritat i a una renda de ciutadania en els termes previstos en la Llei.»

Article 19

Es modifica l'article 16, que quedarà en la següent redacció:

«Article 16

La Generalitat garantirà el dret d'accés a un habitatge digne dels ciutadans valencians. Per llei es regularan les ajudes per a promoure este dret, especialment en favor dels joves, persones sense mitjans, dones maltractades, persones afectades per discapacitat i aquelles altres en les quals estiguen justificades les ajudes. «

Article 20

Es modifica l'article 17, que quedarà redactat en el text següent:

«Article 17

1. Es garantix el dret dels valencians i valencianes a disposar de l'abastiment suficient d'aigua de qualitat. Igualment, es reconeix el dret de redistribució dels sobrants d'aigües de conques excedentàries atenent criteris de sostenibilitat d'acord amb la Constitució i la legislació estatal.

Els ciutadans i ciutadanes valencians tenen dret a gaudir d'una quantitat d'aigua de qualitat, suficient i segura, per a atendre les seues necessitats de consum humà i per a poder desenvolupar les seues activitats econòmiques i socials d'acord amb la llei.

2. Tota persona té dret a gaudir d'una vida i un medi ambient segur, sa i ecològicament equilibrat. La Generalitat protegirà el medi ambient, la diversitat biològica, els processos ecològics i altres àrees d'especial importància ecològica.»

Article 21

Es modifica l'article 18, que quedarà en la següent redacció:

«Article 18

Des del reconeixement social i cultural del sector agrari valencià i de la seua important labor en l'activitat productiva, en el manteniment del paisatge, del territori, del medi ambient, de la cultura, de les tradicions i costums més definitòries de la identitat valenciana, la Generalitat adoptarà les mesures polítiques, fiscals, jurídiques i legislatives que garantisquen els

Artículo 18

Queda modificado el artículo 15 y sustituye su texto por el siguiente:

«Artículo 15

Con el fin de combatir la pobreza y facilitar la inserción social, la Generalitat garantiza el derecho de los ciudadanos valencianos en estado de necesidad a la solidaridad y a una renta de ciudadanía en los términos previstos en la Ley.»

Artículo 19

Se modifica el artículo 16, que quedará con la siguiente redacción:

«Artículo 16

La Generalitat garantizará el derecho de acceso a una vivienda digna de los ciudadanos valencianos. Por ley se regularán las ayudas para promover este derecho, especialmente en favor de los jóvenes, personas sin medios, mujeres maltratadas, personas afectadas por discapacidad y aquellas otras en las que estén justificadas las ayudas.»

Artículo 20

Se modifica el artículo 17, que quedará redactado con el siguiente texto:

«Artículo 17

1. Se garantiza el derecho de los valencianos y valencianas a disponer del abastecimiento suficiente de agua de calidad. Igualmente, se reconoce el derecho de redistribución de los sobrantes de aguas de cuencas excedentarias atendiendo a criterios de sostenibilidad de acuerdo con la Constitución y la legislación estatal.

Los ciudadanos y ciudadanas valencianos tienen derecho a gozar de una cantidad de agua de calidad, suficiente y segura, para atender a sus necesidades de consumo humano y para poder desarrollar sus actividades económicas y sociales de acuerdo con la Ley.

2. Toda persona tiene derecho a gozar de una vida y un medio ambiente seguro, sano y ecológicamente equilibrado. La Generalitat protegerá el medio ambiente, la diversidad biológica, los procesos ecológicos y otras áreas de especial importancia ecológica.»

Artículo 21

Se modifica el artículo 18, que quedará con la siguiente redacción:

«Artículo 18

Desde el reconocimiento social y cultural del sector agrario valenciano y de su importante labor en la actividad productiva, en el mantenimiento del paisaje, del territorio, del medio ambiente, de la cultura, de las tradiciones y costumbres más definitorias de la identidad valenciana, la Generalitat adoptará las medidas políticas, fiscales, jurídicas y legislativas que garanticen

drets d'este sector, el seu desenvolupament i protecció, així com dels agricultors i ramaders.»

Article 22

Es modifica l'article 19, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 19

1. En l'àmbit de les seues competències, la Generalitat impulsarà un model de desenvolupament equitatiu, territorialment equilibrat i sostenible, basat en la incorporació de processos d'innovació, la plena integració en la societat de la informació, la formació permanent, la producció obertament sostenible i una ocupació estable i de qualitat en la qual es garantisca la seguretat i la salut en el treball.

La Generalitat promourà polítiques d'equilibri territorial entre les zones costaneres i les de l'interior.

2. Queda garantit el dret dels valencians a l'accés a les noves tecnologies i que la Generalitat desenvolupe polítiques actives que impulsen la formació, les infraestructures i la utilització d'estes.»

Article 23

Es modifica el Títol III, que quedarà redactat de la següent forma:

«TÍTOL III
La Generalitat»

Article 24

Es modifica el Capítol primer i l'article 20, que quedarà en la següent redacció:

«CAPÍTOL PRIMER

Article 20

1. El conjunt de les institucions d'autogovern de la Comunitat Valenciana constitueix la Generalitat.

2. Formen part de la Generalitat: les Corts Valencianes o Les Corts, el President i el Consell.

3. Són també institucions de la Generalitat la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Consell Jurídic Consultiu i el Comitè Econòmic i Social.»

Article 25

Es modifica el Capítol II i l'article 21, que quedarà redactat com segueix:

«CAPÍTOL II
Les Corts Valencianes o Les Corts.

Article 21

1. La potestat legislativa dins la Comunitat Valenciana correspon a Les Corts, que representen el poble. Les Corts són inviolables i gaudixen d'autonomia.

los derechos de este sector, su desarrollo y protección, así como de los agricultores y ganaderos.»

Artículo 22

Se modifica el artículo 19, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 19

1. En el ámbito de sus competencias la Generalitat impulsará un modelo de desarrollo equitativo, territorialmente equilibrado y sostenible, basado en la incorporación de procesos de innovación, la plena integración en la sociedad de la información, la formación permanente, la producción abiertamente sostenible y una ocupación estable y de calidad en la que se garantice la seguridad y la salud en el trabajo.

La Generalitat promoverá políticas de equilibrio territorial entre las zonas costeras y las del interior.

2. Queda garantizado el derecho de acceso de los valencianos a las nuevas tecnologías y a que la Generalitat desarrolle políticas activas que impulsen la formación, las infraestructuras y su utilización.»

Artículo 23

Se modifica el Título III, que quedará redactado de la siguiente forma:

«TÍTULO III
La Generalitat»

Artículo 24

Se modifica el Capítulo primero y el artículo 20, que quedará en la siguiente redacción:

«CAPÍTULO PRIMERO

Artículo 20

1. El conjunto de las instituciones de autogobierno de la Comunitat Valenciana constituye la Generalitat.

2. Forman parte de la Generalitat les Corts Valencianes o les Corts, el President y el Consell.

3. Son también instituciones de la Generalitat la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Consell Jurídic Consultiu i el Comitè Econòmic i Social.»

Artículo 25

Se modifica el Capítulo II y el artículo 21, que quedará redactado como sigue:

«CAPÍTULO II
Les Corts Valencianes o Les Corts

Artículo 21

1. La potestad legislativa dentro la Comunitat Valenciana corresponde a Les Corts, que representan al pueblo. Les Corts son inviolables y gozan de autonomía.

2. Les Corts tenen la seu en el Palau dels Borja de la ciutat de València, i poden celebrar sessions en altres llocs de la Comunitat Valenciana quan els seus òrgans de govern així ho acorden.»

Article 26

Es modifica l'article 22, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 22

Són funcions de Les Corts:

- a) Aprovar els pressupostos de la Generalitat i les emissions de Deute Públic.
- b) Controlar l'acció del Consell.
- c) Elegir el President de la Generalitat.
- d) Exigir, si és el cas, la responsabilitat política del President i del Consell.
- e) Exercir el control parlamentari sobre l'acció de l'Administració situada davall l'autoritat de la Generalitat. Amb esta finalitat es podran crear, si és el cas, comissions especials d'investigació, o atribuir esta facultat a les comissions permanents.
- f) Presentar davant la Mesa del Congrés proposicions de llei i nomenar els Diputats encarregats de defendre-les.
- g) Sol·licitar al Govern de l'Estat l'adopció de projectes de llei.
- h) Interposar recursos d'inconstitucionalitat, així com personar-se davant el Tribunal Constitucional.
- i) Aprovar, a proposta del Consell, els convenis i els acords de cooperació amb l'Estat i amb les altres Comunitats Autònomes.
- j) Designar els Senadors i les Senadores que han de representar la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que preveu la Constitució i en la forma que determine la Llei de Designació de Senadors en representació de la Comunitat Valenciana.

k) Rebre informació, a través del Consell, debatre i emetre opinió respecte dels tractats internacionals i legislació de la Unió Europea quan es referisquen a matèries de particular interès de la Comunitat Valenciana, d'acord amb la legislació de l'Estat.

l) Aquelles altres que els atribuïsquen les lleis i este Estatut.»

Article 27

Es modifica l'article 23, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 23

1. Les Corts estaran constituïdes per un nombre de Diputats i Diputades no inferior a noranta-nou, triats per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret, en la forma que determina la Llei Electoral Valenciana, atenent criteris de proporcionalitat i, si és el cas, de comarcalització.

2. Per a poder ser proclamats electes i obtindre escó, els candidats de qualsevol circumscripció hauran de gaudir de la

2. Les Corts tienen su sede en el Palacio de los Borja de la ciudad de Valencia, pudiendo celebrar sesiones en otros lugares de la Comunitat Valenciana cuando sus órganos de gobierno así lo acuerden.»

Artículo 26

Se modifica el artículo 22, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 22

Son funciones de Les Corts:

- a) Aprobar los presupuestos de la Generalitat y las emisiones de Deuda Pública.
- b) Controlar la acción del Consell.
- c) Elegir al President de la Generalitat.
- d) Exigir, en su caso, la responsabilidad política del Presidente y del Consell.
- e) Ejercer el control parlamentario sobre la acción de la Administración situada bajo la autoridad de la Generalitat. Con esta finalidad se podrán crear, en su caso, comisiones especiales de investigación, o atribuir esta facultad a las comisiones permanentes.
- f) Presentar ante la Mesa del Congreso proposiciones de ley y nombrar a los Diputados encargados de defenderlas.
- g) Solicitar al Gobierno del Estado la adopción de proyectos de ley.
- h) Interponer recursos de inconstitucionalidad, así como personarse ante el Tribunal Constitucional.
- i) Aprobar, a propuesta del Consell, los convenios y los acuerdos de cooperación con el Estado y con las demás Comunidades Autónomas.
- j) Designar los Senadores y Senadoras que deben representar a la Comunitat Valenciana, conforme a lo previsto en la Constitución y en la forma que determine la Ley de Designación de Senadores en representación de la Comunitat Valenciana.

k) Recibir información, a través del Consell, debatir y emitir opinión respecto de los tratados internacionales y legislación de la Unió Europea en cuanto se refieran a materias de particular interés de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con la legislación del Estado.

l) Aquellas otras que les atribuyan las leyes y este Estatuto.»

Artículo 27

Se modifica el artículo 23, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 23

1. Les Corts estarán constituidas por un número de Diputados y Diputadas no inferior a noventa y nueve, elegidos por sufragio universal, libre, igual, directo y secreto, en la forma que determina la Ley Electoral Valenciana, atendiendo a criterios de proporcionalidad y, en su caso, de comarcalización.

2. Para poder ser proclamados electos y obtener escaño, los candidatos de cualquier circunscripción habrán de gozar de la

condició política de valencians i hauran d'haver sigut presents per partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors que obtinguen el nombre de vots exigít per la Llei Electoral valenciana.

3. Els membres de Les Corts, fins i tot després d'haver cessat en el mandat, gaudiran d'inviolabilitat per les opinions manifestades i pels vots emesos en l'exercici de les seues funcions.

Durant el seu mandat no podran ser detinguts ni retinguts per actes delictius realitzats en el territori de la Comunitat Valenciana, si no en cas de flagrant delict, corresponent decidir en tot cas sobre la seua inculpació, presó, processament si és el cas, i juí al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana. Fora de tal territori la responsabilitat penal serà exigible, en els mateixos termes, davant de la Sala Penal del Tribunal Suprem.

Igualment, gaudiran d'aforament en matèria de responsabilitat civil per actes comesos i opinions emeses en l'exercici del seu càrrec.

4. Les Corts són elegides per quatre anys. El mandat dels seus Diputats finalitza quatre anys després de les eleccions, o el dia de la dissolució de la Cambra pel President de la Generalitat en la forma que establisca la Llei del Consell. A determinats efectes, el mandat dels Diputats finalitzarà el dia abans de les eleccions.

La dissolució i convocatòria de noves eleccions a Les Corts es realitzarà per mitjà de Decret del President de la Generalitat. En qualsevol cas, les Corts electes es constituiran en un termini màxim de 90 dies a partir de la data de finalització del mandat anterior. El Decret, que entrarà en vigor el dia de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat*, especificarà el nombre de Diputats a triar en cada circumscripció, la duració de la campanya electoral, el dia de votació i el dia, hora i lloc de constitució de Les Corts d'acord amb la Llei Electoral Valenciana.»

Article 28

Es modifica l'article 24, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 24

La Llei Electoral Valenciana, prevista en l'apartat 1 de l'article anterior, serà aprovada en votació de conjunt per les dos terceres parts de Les Corts i garantirà un mínim de 20 Diputats per cada circumscripció provincial distribuint la resta del nombre total dels Diputats entre les dites circumscripcions, segons criteris de proporcionalitat respecte de la població, de manera que la desproporció que establisca el sistema resultant siga inferior a la relació d'u a tres.»

Article 29

Es modifica l'article 25, que quedarà redactat així:

«Article 25

1. Les Corts nomenaran el seu President, la Mesa i una Diputació Permanent.

condición política de valencianos y deberán haber sido presentados por partidos, federaciones, coaliciones o agrupaciones de electores que obtengan el número de votos exigido por la Ley Electoral valenciana.

3. Los miembros de Les Corts gozarán, aun después de haber cesado en su mandato, de inviolabilidad por las opiniones manifestadas y por los votos emitidos en el ejercicio de sus funciones.

Durante su mandato no podrán ser detenidos ni retenidos por actos delictivos realizados en el territorio de la Comunitat Valenciana, sino en caso de flagrante delito, correspondiendo decidir en todo caso sobre su inculpació, prisión, procesamiento, en su caso, y juicio al Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana. Fuera de tal territorio la responsabilidad penal será exigible, en los mismos términos, ante la Sala de lo Penal del Tribunal Supremo.

Igualmente, gozarán de aforamiento en materia de responsabilidad civil por actos cometidos y opiniones emitidas en el ejercicio de su cargo.

4. Les Corts son elegidas por cuatro años. El mandato de sus Diputados finaliza cuatro años después de las elecciones, o el día de la disolución de la Cámara por el President de la Generalitat en la forma que establezca la Ley del Consell. A determinados efectos, el mandato de los Diputados finalizará el día antes de las elecciones.

La disolución y convocatoria de nuevas elecciones a Les Corts se realizará por medio de Decreto del President de la Generalitat. En cualquier caso, Les Corts electas se constituirán en un plazo máximo de noventa días, a partir de la fecha de finalización del mandato anterior. El Decreto, que entrarà en vigor el día de su publicación en el *Diario Oficial de la Generalitat*, especificará el número de Diputados a elegir en cada circumscripció, la duración de la campanya electoral, el día de votación y el día, hora y lugar de constitució de Les Corts de acuerdo con la Ley Electoral Valenciana.»

Artículo 28

Se modifica el artículo 24, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 24

La Ley Electoral Valenciana, prevista en el apartado 1 del artículo anterior, será aprobada en votación de conjunto por las dos terceras partes de Les Corts y garantizará un mínimo de 20 Diputados por cada circunscripció provincial, distribuyendo el resto del número total de los diputados entre dichas circunscripciones, según criterios de proporcionalidad respecto de la población, de manera que la desproporció que establezca el sistema resultante sea inferior a la relación de uno a tres.»

Artículo 29

Se modifica el artículo 25, que quedará redactado así:

«Artículo 25

1. Les Corts nombrarán a su Presidente, a la Mesa y a una Diputació Permanente.

També aprovaran, per majoria absoluta, el seu Reglament que tindrà rang de Llei. Igualment, en la forma que determine el Reglament, aprovaran els Estatuts de Govern i Règim Intern de la Cambra.

2. Les Corts funcionaran en Ple o en Comissions. Podran delegar en les Comissions l'elaboració de lleis, sense perjudici que el Ple pugui sol·licitar el debat i la votació. Queden exceptuades d'esta delegació les lleis de bases i els pressupostos de la Comunitat.

3. Les Corts es reuniran en sessions ordinàries i extraordinàries. Els períodes ordinaris seran dos per any i duraran com a mínim huit mesos. El primer s'iniciarà en setembre i en febrer el segon.

Tindran la consideració de sessions extraordinàries les que, d'acord amb el Reglament de la Cambra, convoque el President a proposta del Consell, de la Diputació Permanent o a petició d'una quinta part dels Diputats i les Diputades o del nombre de Grups Parlamentaris que determine el Reglament de Les Corts. Les sessions extraordinàries acabaran una vegada finalitze l'orde del dia determinat per al qual van ser convocades. Totes les sessions del Ple seran públiques, excepte aquelles que determine el Reglament de Les Corts.

4. Les Corts adopten els acords per majoria simple, excepte disposició expressa en sentit contrari. Per a adoptar acords cal la presència, almenys, de la mitat més un dels Diputats i les Diputades.

5. Les lleis de La Generalitat seran promulgades, en nom del Rei, pel seu President i publicades, en les dos llengües oficials en el *Diari Oficial de la Generalitat* en el termini de 15 dies des de la seua aprovació, i en el *Butlletí Oficial de l'Estat*. Per a la seua entrada en vigor regirà la data de publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat*.»

Article 30

Es modifica l'article 26, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 26

1. La iniciativa legislativa correspon a Les Corts i al Consell, en la forma que determine el present Estatut i el Reglament de Les Corts.

2. La iniciativa legislativa de Les Corts s'exercirà pels Grups Parlamentaris i pels Diputats i Diputades en la forma que determine el Reglament de Les Corts. També pot ser exercida a través de la iniciativa popular en la forma que es regule per Llei i en els termes previstos en el Reglament de Les Corts.»

Article 31

Es modifica el Capítol III i l'article 27 que quedaran redactats de la forma següent:

También aprobarán, por mayoría absoluta, su Reglamento que tendrá rango de Ley. Igualmente, en la forma que determine el Reglamento, aprobarán los Estatutos de Gobierno y Régimen Interno de la Cámara.

2. Les Corts funcionarán en Pleno o en Comisiones. Podrán delegar en las Comisiones la elaboración de leyes, sin perjuicio de que el Pleno pueda recabar el debate y la votación. Quedan exceptuadas de dicha delegación las leyes de bases y los Presupuestos de la Comunitat.

3. Les Corts se reunirán en sesiones ordinarias y extraordinarias. Los períodos ordinarios serán dos por año y durarán como mínimo ocho meses. El primero se iniciará en septiembre y en febrero el segundo.

Tendrán la consideración de sesiones extraordinarias las que, de acuerdo con el Reglamento de la Cámara, convoque el Presidente a propuesta del Consell, de la Diputación Permanente o a petición de una quinta parte de los Diputados y Diputadas o del número de Grupos Parlamentarios que determine el Reglamento de Les Corts. Las sesiones extraordinarias acabarán una vez finalizado el orden del día determinado para el cual fueron convocadas. Todas las sesiones del Pleno serán públicas, excepto aquellas que determine el Reglamento de Les Corts.

4. Les Corts adoptan los acuerdos por mayoría simple, excepto disposición expresa en sentido contrario. Para adoptar acuerdos es necesaria la presencia, al menos, de la mitad más uno de los Diputados y Diputadas.

5. Las leyes de la Generalitat serán promulgadas, en nombre del Rey, por su President y publicadas, en las dos lenguas oficiales en el *Diario Oficial de la Generalitat* en el plazo de quince días desde su aprobación, y en el *Boletín Oficial del Estado*. Para su entrada en vigor regirá la fecha de publicación en el *Diario Oficial de la Generalitat*.»

Artículo 30

Se modifica el artículo 26, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 26.

1. La iniciativa legislativa corresponde a Les Corts y al Consell, en la forma que determine el presente Estatuto y el Reglamento de Les Corts.

2. La iniciativa legislativa de Les Corts se ejercerá por los Grupos Parlamentarios y por los Diputados y Diputadas en la forma que determine el Reglamento de Les Corts. También podrá ser ejercida a través de la iniciativa popular en la forma que se regule por Ley y en los términos previstos en el Reglamento de Les Corts.»

Artículo 31

Se modifica el Capítulo III y el artículo 27, que quedarán redactados de la siguiente forma:

«CAPÍTOL III
El President de la Generalitat

Article 27

1. El President de la Generalitat serà elegit per Les Corts d'entre els seus membres i nomenat pel Rei. La facultat de presentar candidats correspon als Grups Parlamentaris. En tot moment s'atendrà al que regula el present Estatut i el Reglament de Les Corts.

2. Després de cada renovació de Les Corts, i en els altres casos en què així procedisca, el President de Les Corts, prèvia consulta amb els representats designats pels Grups Polítics amb representació parlamentària, proposarà un candidat a la Presidència de la Generalitat, donant prioritat a aquell que en les consultes realitzades haja obtingut major suport per part dels Grups Polítics.

3. El candidat proposat, d'acord amb el que preveu l'apartat anterior, exposarà davant Les Corts el programa polític de govern del Consell que pretén formar i sol·licitarà la confiança de la Cambra. El debat es desenvoluparà en la forma que determine el Reglament de Les Corts.

4. Per a l'elecció cal la majoria absoluta dels membres de dret de Les Corts en primera votació. Si no s'aconsegueix esta majoria, la votació es repetirà 48 hores després i serà suficient la majoria simple per a ser elegit.

5. Si efectuades les esmentades votacions no s'atorgara la confiança per a la investidura, es tramitaran successives propostes en la forma prevista en els apartats anteriors, atenent a la resta dels candidats presentats i al criteris establits en el punt 2. El President de Les Corts podrà, si és el cas, reprendre la roda de consultes.

6. Si transcorregut el termini de dos mesos, a partir de la primera votació d'investidura, cap candidat obtinguera la confiança de Les Corts, el President de Les Corts, per acord de la Mesa, dissoldrà la Cambra i el President de la Generalitat en funcions convocarà noves eleccions.

7. Es procedirà novament a l'elecció del President de la Generalitat d'acord amb el procediment establert pel present article, en els casos de renúncia, dimissió, incapacitat, defunció o pèrdua de la qüestió de confiança.»

Article 32

Es modifica l'article 28, que quedarà redactat en la següent forma:

«*Article 28*

1. El President de la Generalitat, que també ho és del Consell, dirigeix l'acció del Consell, coordina les funcions d'este i ostenta la més alta representació de la Comunitat Valenciana, així com l'ordinària de l'Estat en esta.

2. El President és responsable políticament davant Les Corts. Estes poden exigir la responsabilitat del Consell per mitjà de l'adopció per majoria absoluta de la moció de censura, proposada com a mínim per la quinta part dels Diputats i les Diputades i que haurà d'incloure un candidat a la Presidència.

«CAPÍTULO III
El President de la Generalitat

Artículo 27

1. El President de la Generalitat será elegido por Les Corts de entre sus miembros y nombrado por el Rey. La facultad de presentar candidatos corresponde a los Grupos Parlamentarios. En todo momento se atenderá a lo que regula el presente Estatuto y el Reglamento de Les Corts.

2. Después de cada renovación de Les Corts, y en los otros casos en los que así proceda, el Presidente de Les Corts, previa consulta con los representantes designados por los Grupos Políticos con representación parlamentaria, propondrá un candidato a la Presidencia de la Generalitat, dando prioridad a aquel que en las consultas realizadas haya obtenido mayor apoyo por parte de los Grupos Políticos.

3. El candidato propuesto, conforme a lo previsto en el apartado anterior, expondrá ante Les Corts el programa político de gobierno del Consell que pretende formar y solicitará la confianza de la Cámara. El debate se desarrollará en la forma que determine el Reglamento de Les Corts.

4. Para la elección hace falta la mayoría absoluta de los miembros de derecho de Les Corts en primera votación. Si no se logra esta mayoría, la votación se repetirá cuarenta y ocho horas después y será suficiente la mayoría simple para ser elegido.

5. Si efectuadas las mencionadas votaciones no se otorgara la confianza para la investidura, se tramitarán sucesivas propuestas en la forma prevista en los apartados anteriores, atendiendo al resto de los candidatos presentados y a los criterios establecidos en el punto 2. El Presidente de Les Corts podrá, en su caso, retomar la ronda de consultas.

6. Si transcurrido el plazo de dos meses, a partir de la primera votación de investidura, ningún candidato obtuviera la confianza de Les Corts, el Presidente de Les Corts, por acuerdo de la Mesa, disolverá la Cámara y el President de la Generalitat en funciones convocará nuevas elecciones.

7. Se procederá nuevamente a la elección del President de la Generalitat de acuerdo con el procedimiento establecido por el presente artículo, en los casos de renuncia, dimisión, incapacidad, defunción o pérdida de la cuestión de confianza.»

Artículo 32

Se modifica el artículo 28, que quedará redactado en la siguiente forma:

«*Artículo 28*

1. El President de la Generalitat, que también lo es del Consell, dirige la acción del Consell, coordina las funciones de éste y ostenta la más alta representación de la Comunitat Valenciana, así como la ordinaria del Estado en ésta.

2. El President es responsable políticamente ante Les Corts. Éstas pueden exigir la responsabilidad del Consell por medio de la adopción por mayoría absoluta de la moción de censura, propuesta como mínimo por la quinta parte de los Diputados y Diputadas y que deberá incluir un candidato a la Presidencia.

La moció de censura no podrà ser votada fins a cinc dies després de la seua presentació. Durant els dos primers dies d'este termini podran presentar-se propostes alternatives.

3. Si la moció de censura no és aprovada, els signataris d'esta no podran presentar-ne una altra durant el mateix període de sessions. Si és aprovada, el President i el Consell cessaran en les seues funcions, i el candidat inclòs en aquella serà nomenat President de la Generalitat pel Rei.

4. El President de la Generalitat, amb l'acord previ del Consell, podrà ordenar mitjançant Decret la dissolució de Les Corts, excepte quan es trobe en tramitació una moció de censura que reunisca els requisits exigits en el Reglament de Les Corts.

5. El President de la Generalitat podrà proposar, d'acord amb allò que determine la legislació de l'Estat, la celebració de consultes populars en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, sobre qüestions d'interés general en matèries autonòmiques o locals.»

Article 33

Es modifica el Capítol IV i l'article 29 que queden redactats en la forma següent:

«CAPÍTOL IV
El Consell

Article 29

1. El Consell és l'òrgan col·legiat de govern de la Generalitat, que té la potestat executiva i reglamentària. En particular, dirigeix l'Administració, que es troba davall l'autoritat de la Generalitat.

2. Els membres del Consell que reben el nom de Consellers són designats pel President de la Generalitat. Les seues funcions, composició, forma de nomenament i de cessament, seran regulades per Llei de Les Corts.

3. La seu del Consell serà a la ciutat de València, i els seus organismes, servicis i dependències es podran establir a diferents llocs del territori de la Comunitat Valenciana, d'acord amb criteris de descentralització i coordinació de funcions.

4. Totes les normes, disposicions i actes emanats del Consell, que per la seua naturalesa ho exigisquen, seran publicats en el *Diari Oficial de la Generalitat* en les dos llengües oficials. Pel que fa a la publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*, s'ajustarà al que dispose la norma estatal corresponent.»

Article 34

Es modifica l'article 30 que queda redactat en la següent forma:

«Article 30

El Consell respon políticament de forma solidària davant Les Corts, sense perjudi de la responsabilitat directa de cada membre per la seua gestió.

El seu President, prèvia deliberació del Consell, pot plantejar davant Les Corts la qüestió de confiança sobre el seu programa,

La moción de censura no podrá ser votada hasta cinco días después de su presentación. Durante los dos primeros días de este plazo podrán presentarse propuestas alternativas.

3. Si la moción de censura no es aprobada, los signatarios de ésta no podrán presentar otra durante el mismo período de sesiones. Si es aprobada, el President y el Consell cesarán en sus funciones, y el candidato incluido en aquélla será nombrado President de la Generalitat por el Rey.

4. El President de la Generalitat, con el acuerdo previo del Consell, podrá ordenar mediante Decreto la disolución de Les Corts, excepto cuando se encuentre en tramitación una moción de censura que reúna los requisitos exigidos en el Reglamento de Les Corts.

5. El President de la Generalitat podrá proponer, de acuerdo con lo que determine la legislación del Estado, la celebración de consultas populares en el ámbito de la Comunitat Valenciana, sobre cuestiones de interés general en materias autonómicas o locales.»

Artículo 33

Se modifica el Capítulo IV y el artículo 29, que quedan redactados en la forma siguiente:

«CAPÍTULO IV
El Consell

Artículo 29

1. El Consell es el órgano colegiado de gobierno de la Generalitat, que ostenta la potestad ejecutiva y reglamentaria. En particular, dirige la Administración, que se encuentra bajo la autoridad de la Generalitat.

2. Los miembros del Consell que reciben el nombre de Consellers son designados por el President de la Generalitat. Sus funciones, composición, forma de nombramiento y de cese serán reguladas por Ley de Les Corts.

3. La sede del Consell será la ciudad de Valencia, y sus organismos, servicios y dependencias se podrán establecer en diferentes lugares del territorio de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con criterios de descentralización y coordinación de funciones.

4. Todas las normas, disposiciones y actos emanados del Consell, que por su naturaleza lo exijan, serán publicados en el *Diario Oficial de la Generalitat* en las dos lenguas oficiales. En relación con la publicación en el *Boletín Oficial del Estado*, se estará a lo que disponga la norma estatal correspondiente.»

Artículo 34

Se modifica el artículo 30, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 30

El Consell responde políticamente de forma solidaria ante Les Corts, sin perjuicio de la responsabilidad directa de cada miembro por su gestión.

Su President, previa deliberación del Consell, puede plantear ante Les Corts la cuestión de confianza sobre su programa,

ma, una decisió política o un projecte de llei. La qüestió es considerarà aprovada quan obtinga la majoria simple. Si tenia per objecte un projecte de llei, este es consideraria aprovat segons el text tramés pel Consell, excepte en els casos que es requerisca una majoria qualificada.»

Article 35

Es modifica l'article 31 que queda redactat en la forma següent:

«Article 31

La responsabilitat penal i civil dels membres del Consell i, si és el cas, la del President, s'exigirà en els mateixos termes que este Estatut determina per als Diputats.»

Article 36

Es modifica l'article 32 que queda redactat en la següent forma:

«Article 32

El Consell podrà interposar el recurs d'inconstitucionalitat. També podrà, per pròpia iniciativa o amb l'acord previ de Les Corts, suscitar els conflictes de competència a què fa referència l'apartat c) del número 1 de l'article 161 de la Constitució Espanyola.»

Article 37

Es modifica el Capítol V i l'article 33 que queda redactat en la forma següent:

«CAPÍTOL V L'Administració de Justícia

Article 33

1. El Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana és l'òrgan jurisdiccional en què culmina l'organització judicial en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que estableix la Constitució.

2. Per mitjà del pertinent sistema d'instàncies processals i recursos que vénen determinats per la legislació de l'Estat, serà competència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana l'establiment de la doctrina en els ordres jurisdiccionals en què així procedisca, estenent-se a tots aquells el coneixement dels quals els fora atribuït per l'Estat, en el territori de la Comunitat Valenciana, sense perjudi de les competències del Tribunal Suprem.

3. Es crea el Consell de la Justícia de la Comunitat Valenciana. Una Llei de Les Corts determinarà la seua estructura, composició, nomenaments i funcions, dins de l'àmbit de les competències de la Generalitat en matèria d'administració de justícia, en els termes que estableix este Estatut i d'acord amb el que disposa la Llei Orgànica del Poder Judicial.

4. La col·laboració entre la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana i la Conselleria competent en matèria de Justícia serà a través de la Comissió Mixta.»

una decisión política o un proyecto de ley. La cuestión se considerará aprobada cuando obtenga la mayoría simple. Si tenía por objeto un proyecto de ley, este se considerará aprobado según el texto enviado por el Consell, excepto en los casos en los que se requiera una mayoría cualificada.»

Artículo 35

Se modifica el artículo 31, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 31

La responsabilidad penal y civil de los miembros del Consell y, en su caso, la del President se exigirá en los mismos términos que este Estatuto determina para los Diputados.»

Artículo 36

Se modifica el artículo 32, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 32

El Consell podrá interponer el recurso de inconstitucionalidad. También podrá, por propia iniciativa o con el acuerdo previo de Les Corts, suscitar los conflictos de competencia a los que hace referencia el apartado c) del número 1 del artículo 161 de la Constitución Española.»

Artículo 37

Se modifica el Capítulo V y el artículo 33, que quedan redactados en la siguiente forma:

«CAPÍTULO V La Administración de Justicia

Artículo 33

1. El Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana es el órgano jurisdiccional en el que culmina la organización judicial en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con lo establecido en la Constitución.

2. Por medio del pertinente sistema de instancias procesales y recursos que vienen determinados por la legislación del Estado, será competencia del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana el establecimiento de la doctrina en los órdenes jurisdiccionales en los que así proceda, extendiéndose a todos aquellos cuyo conocimiento les fuera atribuido por el Estado, en el territorio de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio de las competencias del Tribunal Supremo.

3. Se crea el Consell de la Justicia de la Comunitat Valenciana. Una Ley de Les Corts determinará su estructura, composición, nombramientos y funciones dentro del ámbito de las competencias de la Generalitat en materia de administración de justicia en los términos que establece el presente Estatuto y de acuerdo con lo dispuesto en la Ley Orgánica del Poder Judicial.

4. La colaboración entre la Sala de Gobierno del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana y la Conselleria competente en materia de Justicia será a través de la Comisión Mixta.»

Article 38

Es modifica l'article 34 que queda redactat en la forma següent:

«Article 34

1. El President del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana serà nomenat pel Rei a proposta del Consell General del Poder Judicial.

2. El nomenament dels Magistrats, Jutges i Secretaris del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana s'efectuarà en la forma prevista en la Llei Orgànica del Poder Judicial.»

Article 39

Es modifica l'article 35 que queda redactat en la forma següent:

«Article 35

1. A instància de la Generalitat, l'òrgan competent convocarà els concursos i oposicions per a cobrir les places vacants de Magistrats, Jutges, Secretaris Judicials i la resta de personal al servici de l'Administració de Justícia, d'acord amb allò que disposa la Llei Orgànica del Poder Judicial. En esta resolució es tindrà en compte la seua especialització en el Dret Civil Foral Valencià i el coneixement de l'idioma valencià.

2. Correspon íntegrament a l'Estat, de conformitat amb les Lleis generals, el dret de gràcia i l'organització i el funcionament del Ministeri Fiscal.»

Article 40

Es modifica l'article 36 que queda redactat en la següent forma:

«Article 36

1. En relació a l'Administració de Justícia, exceptuada la militar, correspon a la Generalitat:

1.ª Exercir, a la Comunitat Valenciana, totes les facultats que la Llei Orgànica del Poder Judicial reconega o atribuisca al Govern de l'Estat.

2.ª Fixar la delimitació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionals al seu territori i la localització de la seua capitalitat. La Generalitat participarà també, d'acord amb la Llei Orgànica del Poder Judicial, en la creació o transformació del nombre de seccions o jutjats en l'àmbit del seu territori.

3.ª Coadjuvar en l'organització dels Tribunals consuetudinaris i tradicionals, en especial en la del Tribunal de les Aigües de la Vega de València.

4.ª Proveir de mitjans personals, materials i econòmics l'Administració de Justícia.

5.ª La competència per a ordenar els servicis de justícia gratuïta que podran prestar-se directament o en col·laboració amb els col·legis d'advocats i les associacions professionals.

2. Els valencians, en els casos i forma que determine la Llei, podran participar en l'Administració de Justícia per mitjà de la institució del Jurat, en els processos penals que se substancien

Artículo 38

Se modifica el artículo 34, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 34

1. El Presidente del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana será nombrado por el Rey a propuesta del Consejo General del Poder Judicial.

2. El nombramiento de los Magistrados, Jueces y Secretarios del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana se efectuará en la forma prevista en la Ley Orgánica del Poder Judicial.»

Artículo 39

Se modifica el artículo 35, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 35

1. A instancia de la Generalitat, el órgano competente convocará los concursos y oposiciones para cubrir las plazas vacantes de Magistrados, Jueces, Secretarios Judiciales y demás personal al servicio de la Administración de Justicia, de acuerdo con lo que dispone la Ley Orgánica del Poder Judicial. En esta resolución se tendrá en cuenta su especialización en el Derecho civil foral valenciano y el conocimiento del idioma valenciano.

2. Corresponde íntegramente al Estado, de conformidad con las leyes generales, el derecho de gracia y la organización y el funcionamiento del Ministerio Fiscal.»

Artículo 40

Se modifica el artículo 36, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 36

1. En relación a la Administración de Justicia, exceptuada la militar, corresponde a la Generalitat:

1.ª Ejercer, en la Comunitat Valenciana, todas las facultades que la Ley Orgánica del Poder Judicial reconozca o atribuya al Gobierno del Estado.

2.ª Fijar la delimitación de las demarcaciones territoriales de los órganos jurisdiccionales en su territorio y la localización de su capitalidad. La Generalitat participará también, de acuerdo con la Ley Orgánica del Poder Judicial en la creación o transformación del número de secciones o juzgados en el ámbito de su territorio.

3.ª Coadyuvar en la organización de los Tribunales consuetudinarios y tradicionales, en especial en la del Tribunal de las Aguas de la Vega de Valencia.

4.ª Proveer de medios personales, materiales y económicos a la Administración de Justicia.

5.ª La competencia para ordenar los servicios de justicia gratuita que podrán prestarse directamente o en colaboración con los colegios de abogados y las asociaciones profesionales.

2. Los valencianos, en los casos y forma que determine la Ley, podrán participar en la Administración de Justicia por medio de la institución del Jurado, en los procesos penales que

davant dels òrgans jurisdiccionals amb seu a la Comunitat Valenciana.»

Article 41

Es modifica l'article 37 que queda redactat en la següent forma:

«Article 37

La competència dels òrgans jurisdiccionals a la Comunitat Valenciana comprén:

1. El coneixement i resolució de tots els litigis que se sustancien a la Comunitat Valenciana, en els ordes jurisdiccionals en què així procedisca i en les instàncies i graus determinats per la legislació de l'Estat.

2. En matèria de Dret civil foral valencià, el coneixement dels recursos de cassació i de revisió, com a competència exclusiva del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, així com els recursos de cassació per a la unificació de la doctrina i el recurs en interès de llei en l'àmbit Contenciós Administratiu quan afecte exclusivament normes emanades de la Comunitat Valenciana.

3. En matèria de Dret estatal i en els ordes jurisdiccionals que la legislació estatal establisca, li correspon al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, per la via processal pertinent, la fixació de la doctrina, sense perjudi de la competència del Tribunal Suprem.

4. La resolució de les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals a la Comunitat Valenciana.»

Article 42

Es reforma el Capítol VI que queda redactat en la següent forma:

«CAPÍTOL VI

De les altres Institucions de la Generalitat

Secció primera

De les Institucions comissionades per Les Corts»

Article 43

Es reforma l'article 38 que queda redactat de la següent forma:

«Article 38. El Síndic de Greuges

El Síndic de Greuges és l'Alt Comissionat de Les Corts, designat per estes, que vetlarà per la defensa dels drets i llibertats reconegudes en els Títols I de la Constitució Espanyola i II del present Estatut, en l'àmbit competencial i territorial de la Comunitat Valenciana. Anualment informarà Les Corts del resultat de l'exercici de les seues funcions.

Quant al procediment del nomenament, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de Les Corts que ho regule.»

se sustancien ante los órganos jurisdiccionales con sede en la Comunitat Valenciana.»

Artículo 41

Se modifica el artículo 37, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 37

La competencia de los órganos jurisdiccionales en la Comunitat Valenciana comprende:

1. El conocimiento y resolución de todos los litigios que se sustancien en la Comunitat Valenciana, en los órdenes jurisdiccionales en los que así proceda, en las instancias y grados determinados por la legislación del Estado.

2. En materia de Derecho civil foral valenciano, el conocimiento de los recursos de casación y de revisión, como competencia exclusiva del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, así como los recursos de casación para la unificación de la doctrina y el recurso en interés de ley en el ámbito Contencioso-Administrativo cuando afecten exclusivamente a normas emanadas de la Comunitat Valenciana.

3. En materia de Derecho estatal y en los órdenes jurisdiccionales que la legislación estatal establezca, le corresponde al Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, por la vía procesal pertinente, la fijación de la doctrina, sin perjuicio de la competencia del Tribunal Supremo.

4. La resolución de las cuestiones de competencia entre órganos jurisdiccionales en la Comunitat Valenciana.»

Artículo 42

Se reforma el Capítulo VI que queda redactado en la siguiente forma:

«CAPÍTULO VI

De las otras Instituciones de la Generalitat

Sección primera

De las instituciones comisionadas por Les Corts»

Artículo 43

Se reforma el artículo 38, que queda redactado de la siguiente forma:

«Artículo 38. El Síndic de Greuges.

El Síndic de Greuges es el Alto Comisionado de Les Corts, designado por éstas, que velará por la defensa de los derechos y libertades reconocidos en los Títulos I de la Constitución Española y II del presente Estatuto, en el ámbito competencial y territorial de la Comunitat Valenciana. Anualmente informará a Les Corts del resultado del ejercicio de sus funciones.

En cuanto al procedimiento del nombramiento, funciones, facultades, estatuto y duración del mandato, habrá que ajustarse a lo que dispone la Ley de Les Corts que lo regule.»

Article 44

Es reforma l'article 39 que queda redactat en la següent forma:

«*Article 39.* La Sindicatura de Comptes

La Sindicatura de Comptes és l'òrgan a què correspon el control extern econòmic i pressupostari de l'activitat financera de la Generalitat, dels ens locals compresos en el seu territori i de la resta del sector públic valencià, així com dels comptes que la justifiquen.

Quant al procediment del nomenament dels seus membres, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de Les Corts que ho regule.»

Article 45

Es modifica l'article 40 que queda redactat en la següent forma:

«Secció segona
De les institucions consultives
i normatives de La Generalitat

Article 40. El Consell Valencià de Cultura.

El Consell Valencià de Cultura és la institució consultiva i assessora de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana en aquelles matèries específiques que afecten la cultura valenciana.

Quant al procediment del nomenament dels seus membres, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de Les Corts que ho regule.»

Article 46

Es modifica l'article 41 que queda redactat en la següent forma:

«*Article 41.* L'Acadèmia Valenciana de la Llengua

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua, institució de la Generalitat de caràcter públic, té per funció determinar i elaborar, en el seu cas, la normativa lingüística de l'idioma valencià.

La normativa lingüística de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua és d'aplicació obligatòria a totes les administracions públiques de la Comunitat Valenciana.

Quant al procediment del nomenament dels seus membres, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de Les Corts que ho regule.»

Article 47

Es modifica l'article 42 que queda redactat en la següent forma:

«*Article 42.* El Comitè Econòmic i Social.

El Comitè Econòmic i Social és l'òrgan consultiu del Consell i, en general, de les institucions públiques de la Comunitat

Artículo 44

Se reforma el artículo 39, que queda redactado en la siguiente forma:

«*Artículo 39.* La Sindicatura de Comptes.

La Sindicatura de Comptes es el órgano al que corresponde el control externo económico y presupuestario de la actividad financiera de la Generalitat, de los entes locales comprendidos en su territorio y del resto del sector público valenciano, así como de las cuentas que lo justifiquen.

En cuanto al procedimiento del nombramiento de sus miembros, funciones, facultades, estatuto y duración del mandato, habrá que ajustarse a lo que disponga la Ley de Les Corts que lo regule.»

Artículo 45

Se modifica el artículo 40, que queda redactado en la siguiente forma:

«Sección segunda
De las instituciones consultivas
y normativas de la Generalitat

Artículo 40. El Consell Valencià de Cultura

El Consell Valencià de Cultura es la institución consultiva y asesora de las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana en aquellas materias específicas que afecten a la cultura valenciana.

En cuanto al procedimiento del nombramiento de sus miembros, funciones, facultades, estatuto y duración del mandato, habrá que ajustarse a lo que disponga la Ley de Les Corts que lo regule.»

Artículo 46

Se modifica el artículo 41, que queda redactado en la siguiente forma:

«*Artículo 41.* L' Acadèmia Valenciana de la Llengua

L' Acadèmia Valenciana de la Llengua, institució de la Generalitat de caràcter públic, tiene por función determinar y elaborar, en su caso, la normativa lingüística del idioma valenciano.

La normativa lingüística de L'Acadèmia Valenciana de la Llengua será de aplicación obligatoria en todas las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana.

En cuanto al procedimiento del nombramiento de sus miembros, funciones, facultades, estatuto y duración del mandato, habrá que ajustarse a lo que disponga la Ley de Les Corts que lo regule.»

Artículo 47

Se modifica el artículo 42, que queda redactado en la siguiente forma:

«*Artículo 42.* El Comité Económico i Social

El Comité Económico i Social es el órgano consultivo del Consell y, en general, de las instituciones públicas de la Comu-

Valenciana, en matèries econòmiques, sociolaborals i d'ocupació.

Quant al procediment del nomenament dels seus membres, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de Les Corts que ho regule.»

Article 48

Es modifica l'article 43 que queda redactat en la següent forma:

«Article 43. El Consell Jurídic Consultiu.

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, institució de la Generalitat de caràcter públic, és l'òrgan consultiu suprem del Consell, de l'Administració Autònoma i, si és el cas, de les administracions locals de la Comunitat Valenciana en matèria jurídica.

Quant al procediment del nomenament dels seus membres, funcions, facultats, estatut i duració del mandat, caldrà ajustar-se al que dispose la Llei de Les Corts que ho regule.»

Article 49

Es modifica el Capítol VII que queda redactat en la forma següent:

«CAPÍTOL VII
Règim Jurídic»

Article 50

Es modifica l'article 44 en la següent forma:

«Article 44

1. La legislació de Les Corts prevista en el present Estatut vestirà la forma de Llei de la Generalitat.

2. En les matèries incloses en els articles 50 i 51 del present Estatut, i en defecte de la legislació estatal corresponent, la Generalitat podrà dictar normes de validesa provisional d'acord amb allò establert en l'apartat anterior. Estes normes es consideren derogades amb l'entrada en vigor de les estatals corresponents, si és que no hi ha una disposició expressa en sentit contrari. L'exercici d'esta facultat de dictar legislació concurrent exigirà la comunicació prèvia al Delegat del Govern.

3. Les Corts podran delegar en el Consell la potestat de dictar normes amb rang de Llei, denominades Decrets Legislatius, en els mateixos termes establerts en els articles 82, 83, 84 i 85 de la Constitució Espanyola per als supòsits de delegació del Congrés al Govern d'Espanya.

4. Igualment, el Consell, en casos d'extraordinària i urgent necessitat, podrà dictar disposicions legislatives provisionals per mitjà de decrets-llei sotmesos a debat i votació en Les Corts, atenent el que preceptua l'article 86 de la Constitució Espanyola per als decrets-llei que pugua dictar el Govern d'Espanya.

nitat Valenciana, en materias económicas, sociolaborales y de empleo.

En cuanto al procedimiento del nombramiento de sus miembros, funciones, facultades, estatuto y duración del mandato, habrá que ajustarse a lo que disponga la Ley de Les Corts que lo regule.»

Artículo 48

Se modifica el artículo 43, que queda redactado en la siguiente forma:

«Artículo 43. El Consell Jurídic Consultiu.

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, institució de la Generalitat de caràcter públic, es el òrgan consultivo supremo del Consell, de la Administración Autónoma y, en su caso, de las administraciones locales de la Comunitat Valenciana en materia jurídica.

En cuanto al procedimiento del nombramiento de sus miembros, funciones, facultades, estatuto y duración del mandato, habrá que ajustarse a lo que disponga la Ley de Les Corts que lo regule.»

Artículo 49

Se modifica el Capítulo VII, que queda redactado en la siguiente forma:

«CAPÍTULO VII
Régimen Jurídico»

Artículo 50

Se modifica el artículo 44, en la siguiente forma:

«Artículo 44

1. La legislación de Les Corts prevista en el presente Estatuto vestirà la forma de Ley de la Generalitat.

2. En las materias incluidas en los artículos 50 y 51 del presente Estatuto, y en defecto de la legislación estatal correspondiente, la Generalitat podrá dictar normas de validez provisional de acuerdo con aquello establecido en el apartado anterior. Estas normas se considerarán derogadas con la entrada en vigor de las estatales correspondientes, si es que no hay una disposición expresa en sentido contrario. El ejercicio de esta facultad de dictar legislación concurrente exigirá la comunicación previa al Delegado del Gobierno.

3. Les Corts podran delegar en el Consell la potestat de dictar normes con rango de Ley, denominadas Decretos Legislativos, en los mismos términos establecidos en los artículos 82, 83, 84 y 85 de la Constitución Española para los supuestos de delegación del Congreso al Gobierno de España.

4. Igualmente, el Consell, en casos de extraordinaria y urgente necesidad, podrá dictar disposiciones legislativas provisionales por medio de decretos-leyes sometidos a debate y votación en Les Corts, atendiendo a lo que preceptúa el artículo 86 de la Constitución Española para los decretos-leyes que pueda dictar el Gobierno de España.

5. El desplegament legislatiu de les Institucions de la Generalitat previstes en l'article 20.3 d'este Estatut requerirà per a la seua aprovació una majoria de tres quintes parts de la Cambra.»

Article 51

Es modifica l'article 45, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 45

En matèria de competència exclusiva, el Dret Valencià és l'aplicable al territori de la Comunitat Valenciana, amb preferència sobre qualsevol altre. En defecte del Dret propi, serà d'aplicació supletòria el Dret Estatal.»

Article 52

Es modifica l'article 46, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 46

La Generalitat assumix, a més de les facultats i competències compreses en el present Estatut, les que es troben implícitament compreses en aquelles.»

Article 53

Es modifica l'article 47, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 47

Les Lleis de la Generalitat queden excloses del coneixement de la jurisdicció contenciosa administrativa, i estan subjectes només al control de constitucionalitat, exercit pel Tribunal Constitucional.

Les normes reglamentàries, els acords i altres actes administratius dels òrgans de la Generalitat seran recurribles davant la jurisdicció contenciosa administrativa.»

Article 54

Es modifica l'article 48, que quedarà redactat de la següent forma

«Article 48

En l'exercici de les seues competències, la Generalitat gaudirà de les potestats i els privilegis propis de l'Administració de l'Estat.»

Article 55

Es modifica el Títol IV i l'article 49, que quedaran redactats en la següent forma:

«TÍTOL IV Les Competències

Article 49

1. La Generalitat té competència exclusiva sobre les matèries següents:

5. El desarrollo legislativo de las Instituciones de la Generalitat previstas en el artículo 20.3 de este Estatuto requerirá para su aprobación una mayoría de tres quintas partes de la Cámara.»

Artículo 51

Se modifica el artículo 45, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 45

En materia de competencia exclusiva, el Derecho Valenciano es el aplicable en el territorio de la Comunitat Valenciana, con preferencia sobre cualquier otro. En defecto del Derecho propio, será de aplicación supletoria el Derecho Estatal.»

Artículo 52

Se modifica el artículo 46, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 46

La Generalitat asume, además de las facultades y competencias comprendidas en el presente Estatuto, las que se hallen implícitamente comprendidas en aquéllas.»

Artículo 53

Se modifica el artículo 47, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 47

Las Leyes de la Generalitat quedan excluidas del conocimiento de la jurisdicción contenciosa-administrativa, y están sujetas sólo al control de constitucionalidad, ejercido por el Tribunal Constitucional.

Las normas reglamentarias, los acuerdos y otros actos administrativos de los órganos de la Generalitat serán recurribles ante la jurisdicción contenciosa-administrativa.»

Artículo 54

Se modifica el artículo 48, que quedará redactado de la siguiente forma:

«Artículo 48

En el ejercicio de sus competencias, la Generalitat gozará de las potestades y los privilegios propios de la Administración del Estado.»

Artículo 55

Se modifica el Título IV y el artículo 49, que quedarán redactados en la siguiente forma:

«TÍTULO IV Las Competencias

Artículo 49

1. La Generalitat tiene competencia exclusiva sobre las siguientes materias:

1.ª Organització de les seues institucions d'auto-govern, en el marc d'este Estatut.

2.ª Conservació, desenrotllament i modificació del Dret civil foral valencià.

3.ª Normes processals i de procediment administratiu derivades de les particularitats del Dret substantiu valencià o de les especialitats de l'organització de la Generalitat.

4.ª Cultura.

5.ª Patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic, arqueològic i científic, sense perjudi d'allò que disposa el número 28 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

6.ª Arxius, biblioteques, museus, hemeroteques i altres centres de depòsit que no siguen de titularitat estatal. Conservatoris de Música i dansa, centres dramàtics i servicis de Belles Arts d'interés per a la Comunitat Valenciana.

7.ª Investigació, acadèmies l'àmbit principal d'actuació de les quals siga la Comunitat Valenciana. Foment i desenrotllament, en el marc de la seua política científica-tecnològica, de la I+D+I, tot això sense perjudi d'allò que disposa el número 15 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

8.ª Règim local, sense perjudi del que disposa el número 18 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola. Alteracions dels termes municipals i topònims.

9.ª Ordenació del territori i del litoral, urbanisme i habitatge.

10.ª Monts, aprofitaments i servicis forestals, vies pecuàries i pasturatges, espais naturals protegits i tractament especial de zones de muntanya, d'acord amb el que disposa el número 23 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

11.ª Higiene.

12.ª Turisme.

13.ª Obres públiques que no tinguen la qualificació legal d'interés general de l'Estat o la realització de les quals no afecte una altra Comunitat Autònoma.

14.ª Carreteres i camins l'itinerari dels quals transcórrega íntegrament dins el territori de la Comunitat Valenciana.

15.ª Ferrocarrils, transports terrestres, marítics, fluvials i per cable; ports, aeroports, heliports i servici meteorològic de la Comunitat Valenciana, sense perjudi del que disposen els números 20 i 21 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola. Centres de contractació i terminals de càrrega en matèria de transport.

16.ª Aprofitaments hidràulics, canals i recs, quan les aigües córreguen íntegrament dins el territori de la Comunitat Valenciana; instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia, sempre que este transport no isca del seu territori i l'aprofitament del qual no afecte una altra Comunitat Autònoma; aigües minerals, termals i subterrànies. Tot açò sense perjudi d'allò que estableix el número 25 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

17.ª Pesca a aigües interiors, marisqueig, aqüicultura, caça i pesca fluvial i lacustre. Confraries de pescadors.

18.ª Artesania.

1.ª Organización de sus instituciones de autogobierno, en el marco de este Estatuto.

2.ª Conservación, desarrollo y modificación del Derecho civil foral valenciano.

3.ª Normas procesales y de procedimiento administrativo derivadas de las particularidades del Derecho sustantivo valenciano o de las especialidades de la organización de la Generalitat.

4.ª Cultura.

5.ª Patrimonio histórico, artístico, monumental, arquitectónico, arqueológico y científico, sin perjuicio de lo que dispone el número 28 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española.

6.ª Archivos, bibliotecas, museos, hemerotecas y demás centros de depósito que no sean de titularidad estatal. Conservatorios de música y danza, centros dramáticos y servicios de Bellas Artes de interés para la Comunitat Valenciana.

7.ª Investigación, Academias cuyo ámbito principal de actuación sea la Comunitat Valenciana. Fomento y desarrollo, en el marco de su política científica-tecnológica, de la I+D+I, todo ello sin perjuicio de lo que dispone el número 15 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española.

8.ª Régimen local, sin perjuicio de lo que dispone el número 18 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española. Alteraciones de los términos municipales y topónimos.

9.ª Ordenación del territorio y del litoral, urbanismo y vivienda.

10.ª Montes, aprovechamientos y servicios forestales, vías pecuarias y pastos, espacios naturales protegidos y tratamiento especial de zonas de montaña, de acuerdo con lo que dispone el número 23 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española.

11.ª Higiene.

12.ª Turismo.

13.ª Obras públicas que no tengan la calificación legal de interés general del Estado o cuya realización no afecte a otra Comunidad Autónoma.

14.ª Carreteras y caminos cuyo itinerario transcurra íntegramente dentro del territorio de la Comunitat Valenciana.

15.ª Ferrocarriles, transportes terrestres, marítimos, fluviales y por cable: puertos, aeropuertos, helipuertos y servicio meteorológico de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio de lo que disponen los números 20 y 21 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española. Centros de contratación y terminales de carga en materia de transporte.

16.ª Aprovechamientos hidráulicos, canales y riegos, cuando las aguas discurran íntegramente dentro del territorio de la Comunitat Valenciana, instalaciones de producción, distribución y transporte de energía, siempre que este transporte no salga de su territorio y su aprovechamiento no afecte a otra Comunidad Autónoma; aguas minerales, termales y subterráneas. Todo esto sin perjuicio de lo que establece el número 25 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española.

17.ª Pesca en aguas interiores, marisqueo, acuicultura, caza y pesca fluvial y lacustre. Cofradías de pescadores.

18.ª Artesanía.

19^a. Ordenació farmacèutica, sense perjudi del que disposa el número 16 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

20^a. Establiment i ordenació de centres de contractació de mercaderies i valors, d'acord amb la legislació mercantil.

21^a. Cooperatives, pòsits i mutualisme no integrat en el sistema de la Seguretat Social, respectant la legislació mercantil.

22^a. Col·legis professionals i exercici de les professions titulades, sense perjudi del que disposen els articles 36 i 139 de la Constitució Espanyola.

23^a. Fundacions i associacions de caràcter docent, cultural, artístic i benèfic assistencial, de voluntariat social i semblants, l'àmbit principal d'actuació de les quals siga la Comunitat Valenciana.

24^a. Servicis Socials.

25^a. Joventut.

26^a. Promoció de la dona.

27^a. Institucions públiques de protecció i ajuda de menors, jòvens, emigrants, tercera edat, persones amb discapacitat i altres grups o sectors necessitats de protecció especial, inclosa la creació de centres de protecció, reinserció i rehabilitació.

28^a. Esports i oci.

29^a. Publicitat, sense perjudi de les normes dictades per l'Estat per a sectors i mitjans específics.

30^a. Espectacles.

31^a. Casinos, joc i apostes, amb exclusió de les Apostes Mútues Esportivo-Benèfiques.

32^a. Estadística d'interés de la Generalitat.

33^a. Cambres de la Propietat, Cambres de Comerç, Indústria i Navegació, Cambres Agràries, sense perjudi del que disposa el número 10 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola.

34^a. Institucions de crèdit cooperatiu, públic i territorial, i Caixes d'Estalvi, d'acord amb el que disposa la legislació bàsica de l'Estat.

35^a. Comerç interior, defensa del consumidor i de l'usuari, sense perjudi de la política general de preus, lliure circulació de béns, la legislació sobre la defensa de la competència i la legislació de l'Estat.

36^a. Administració de Justícia, sense perjudi del que disposa la legislació de desplegament de l'article 149.1.5^a de la Constitució.

2. La Generalitat té competència exclusiva sobre aquelles altres matèries que este Estatut atribuïska expressament com a exclusives i les que amb este caràcter i mitjançant llei orgànica siguen transferides per l'Estat.

3. La Generalitat té també competència exclusiva, sense perjudi del que disposa l'article 149 de la Constitució i, si és el cas, de les bases i ordenació de l'activitat econòmica general de l'Estat, sobre les matèries següents:

1^a. Defensa contra frauds i qualitat i seguretat agroalimentària.

2^a. Societats agràries de transformació.

19.ª Ordenación farmacéutica, sin perjuicio de lo que dispone el número 16 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española.

20.ª Establecimiento y ordenación de centros de contratación de mercancías y valores, de acuerdo con la legislación mercantil.

21.ª Cooperativas, pósitos y mutualismo no integrado en el sistema de la Seguridad Social, respetando la legislación mercantil.

22.ª Colegios profesionales y ejercicio de las profesiones tituladas, sin perjuicio de lo que disponen los artículos 36 y 139 de la Constitución Española.

23.ª Fundaciones y asociaciones de carácter docente, cultural, artístico y benéfico asistencial, de voluntariado social y semejantes, cuyo ámbito principal de actuación sea la Comunitat Valenciana.

24.ª Servicios Sociales.

25.ª Juventud.

26.ª Promoción de la mujer.

27.ª Instituciones públicas de protección y ayuda de menores, jóvenes, emigrantes, tercera edad, personas con discapacidad y otros grupos o sectores necesitados de protección especial, incluida la creación de centros de protección, reinserción y rehabilitación.

28.ª Deportes y ocio.

29.ª Publicidad, sin perjuicio de las normas dictadas por el Estado para sectores y medios específicos.

30.ª Espectáculos.

31.ª Casinos, juego y apuestas, con exclusión de las Apuestas Mutuas Deportivo Benéficas.

32.ª Estadística de interés de la Generalitat.

33.ª Cámaras de la Propiedad, Cámaras de Comercio, Industria y Navegación, Cámaras Agrarias, sin perjuicio de lo que dispone el número 10 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española.

34.ª Instituciones de crédito cooperativo, público y territorial y Cajas de Ahorro, de acuerdo con lo dispuesto en la legislación básica del Estado.

35.ª Comercio interior, defensa del consumidor y del usuario, sin perjuicio de la política general de precios, libre circulación de bienes, la legislación sobre la defensa de la competencia y la legislación del Estado.

36.ª Administración de justicia, sin perjuicio de lo dispuesto en la legislación de desarrollo del artículo 149.1.5.^a de la Constitución.

2. La Generalitat tiene competencia exclusiva sobre aquellas otras materias que este Estatuto atribuya expresamente como exclusivas y las que con este carácter y mediante Ley Orgánica sean transferidas por el Estado.

3. La Generalitat tiene también competencia exclusiva, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 149 de la Constitución y, en su caso, de las bases y ordenación de la actividad económica general del Estado, sobre las siguientes materias:

1.ª Defensa contra fraudes y calidad y seguridad agroalimentaria.

2.ª Sociedades agrarias de transformación.

3^a. Agricultura, reforma i desenrotllament agrari, i ramaderia.

4^a. Sanitat agrària.

5^a. Funcions i servicis de la Seguretat Social en matèria d'assistència sanitària de l'Institut Social de la Marina.

6^a. Ensenyança nàutica esportiva i subaquàtica esportiva.

7^a. Ensenyança professional nàutica pesquera.

8^a. Gestió de les funcions del servici públic d'ocupació estatal en l'àmbit de treball, ocupació i formació.

9^a. Educativa, d'assistència i servicis socials, ocupació i formació professional ocupacional dels treballadors del mar, encomanats a l'Institut Social de la Marina.

10^a. Mediadors d'assegurances.

11^a. Instal·lacions radioactives de segona i tercera categoria.

12^a. Patrimoni arquitectònic, control de la qualitat en l'edificació i habitatge.

13^a. Busseig professional.

14^a. Protecció civil i seguretat pública.

15^a. Denominacions d'origen i altres mencions de qualitat, la qual cosa comprén el règim jurídic de la seua creació i funcionament; el reconeixement de les denominacions o indicacions, així com l'aprovació de les seues normes fonamentals i totes les facultats administratives de gestió i de control sobre l'actuació de les denominacions o indicacions.

16^a. Règim de les noves tecnologies relacionades amb la societat de la informació i del coneixement.

4. També és competència exclusiva de la Generalitat el desenvolupament i execució de la legislació de la Unió Europea a la Comunitat Valenciana, en aquelles matèries que siguen de la seua competència.»

Article 56

Es modifica l'article 50, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 50

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat, i si és el cas en els termes que esta establisca, correspon a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i l'execució de les matèries següents:

1. Règim jurídic i sistema de responsabilitat de l'administració de la Generalitat i dels ens públics dependents d'esta, així com el règim estatutari dels seus funcionaris.

2. Expropiació forçosa, contractes i concessions administratives, en l'àmbit de competències de la Generalitat.

3. Reserva al sector públic de recursos o servicis essencials, especialment en cas de monopoli o intervenció d'empreses quan ho exigisca l'interés general.

4. Ordenació del crèdit, banca i assegurances.

5. Règim miner i energètic.

6. Protecció del medi ambient, sense perjudi de les facultats de la Generalitat per a establir normes addicionals de protecció.

7. Ordenació del sector pesquer, excepte les competències previstes en esta matèria en l'article 49 d'este Estatut.

3.ª Agricultura, reforma y desarrollo agrario, y ganadería.

4.ª Sanidad agraria.

5.ª Funciones y servicios de la Seguridad Social en materia de asistencia sanitaria del Instituto Social de la Marina.

6.ª Enseñanza náutico-deportiva y subacuático-deportiva.

7.ª Enseñanza profesional náutica-pesquera.

8.ª Gestión de las funciones del servicio público de empleo estatal en el ámbito de trabajo, ocupación y formación.

9.ª Educativa, de asistencia y servicios sociales, ocupación y formación profesional ocupacional de los trabajadores del mar, encomendados al Instituto Social de la Marina.

10.ª Mediadores de seguros.

11.ª Instalaciones radiactivas de segunda y tercera categoría.

12.ª Patrimonio arquitectónico, control de la calidad en la edificación y vivienda.

13.ª Buceo profesional.

14.ª Protección civil y seguridad pública.

15.ª Denominaciones de origen y otras menciones de calidad, lo cual comprende el régimen jurídico de su creación y funcionamiento; el reconocimiento de las denominaciones o indicaciones, así como la aprobación de sus normas fundamentales y todas las facultades administrativas de gestión y de control sobre la actuación de las denominaciones o indicaciones.

16.ª Régimen de las nuevas tecnologías relacionadas con la sociedad de la información y del conocimiento.

4. También es competencia exclusiva de la Generalitat el desarrollo y ejecución de la legislación de la Unión Europea en la Comunitat Valenciana, en aquellas materias que sean de su competencia.»

Artículo 56

Se modifica el artículo 50, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 50

En el marco de la legislación básica del Estado, y, en su caso, en los términos que la misma establezca, corresponde a la Generalitat el desarrollo legislativo y la ejecución de las siguientes materias:

1. Régimen jurídico y sistema de responsabilidad de la administración de la Generalitat y de los entes públicos dependientes de ésta, así como el régimen estatutario de sus funcionarios.

2. Expropiación forzosa, contratos y concesiones administrativas, en el ámbito de competencias de la Generalitat.

3. Reserva al sector público de recursos o servicios esenciales, especialmente en caso de monopolio o intervención de empresas cuando lo exija el interés general.

4. Ordenación del crédito, banca y seguros.

5. Régimen minero y energético.

6. Protección del medio ambiente, sin perjuicio de las facultades de la Generalitat para establecer normas adicionales de protección.

7. Ordenación del sector pesquero, excepto las competencias previstas en esta materia en el artículo 49 de este Estatuto.

8. Correspon a la Generalitat el desenrotllament legislatiu del sistema de consultes populars municipals en el seu àmbit, d'acord amb allò que disposen les Lleis a què fa referència l'apartat 3) de l'article 92, i número 18 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola. Correspon a l'Estat l'autorització de la seua convocatòria.»

Article 57

Es modifica l'article 51, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 51

1. Correspon a la Generalitat l'execució de la legislació de l'Estat en les matèries següents:

1.ª Laboral, assumint les facultats, competències i servicis que en este àmbit i a nivell d'execució té l'Estat respecte a les relacions laborals, sense perjudi de l'alta inspecció d'este, i el foment actiu de l'ocupació.

2.ª Propietat intel·lectual i industrial.

3.ª Pesos, mesures i contrast de metalls.

4.ª Fires internacionals que se celebren a la Comunitat Valenciana.

5.ª Museus, arxius i biblioteques de titularitat estatal, l'execució dels quals no quede reservada a l'Estat.

6.ª Salvament marítim i abocaments industrials i contaminants a les aigües territorials de l'Estat corresponents al litoral valencià.

7.ª L'autorització d'endeutament als ens locals de la Comunitat Valenciana d'acord amb el que determine la legislació de l'Estat.

8.ª Règim jurídic de les associacions l'àmbit principal d'actuació de les quals siga la Comunitat Valenciana.

9.ª Les funcions que sobre la zona marítima i terrestre, costes i platges li atribueix la legislació de l'Estat.

10.ª Fons europeu i estatal de garantia agrària a la Comunitat Valenciana.

11.ª La resta de les matèries que siguen atribuïdes en este Estatut de forma expressa com a competència d'execució, i aquelles que amb este caràcter i mitjançant Llei Orgànica siguen transferides per l'Estat.

2. Correspon a la Generalitat la gestió dels ports i aeroports amb qualificació d'interés general quan l'Estat no es reserve la seua gestió directa.

3. La Generalitat podrà col·laborar amb l'Administració General de l'Estat en la gestió del cadastre, a través dels pertinents convenis.»

Article 58

Es modifica l'article 52 que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 52

1. D'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general correspon a la Generalitat, en els termes que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola, la competència exclusiva de les matèries següents:

8. Corresponde a la Generalitat el desarrollo legislativo del sistema de consultas populares municipales en su ámbito, de acuerdo con aquello que dispongan las Leyes a las que hace referencia el apartado 3 del artículo 92, y número 18 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española. Corresponde al Estado la autorización de su convocatoria.»

Artículo 57

Se modifica el artículo 51, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 51

1. Corresponde a la Generalitat la ejecución de la legislación del Estado en las siguientes materias:

1.ª Laboral, asumiendo las facultades, competencias y servicios que en este ámbito y a nivel de ejecución ostenta el Estado con respecto a las relaciones laborales, sin perjuicio de la alta inspección de éste, y el fomento activo de la ocupación.

2.ª Propiedad intelectual e industrial.

3.ª Pesos, medidas y contraste de metales.

4.ª Ferias internacionales que se celebren en la Comunitat Valenciana.

5.ª Museos, archivos y bibliotecas de titularidad estatal, cuya ejecución no quede reservada al Estado.

6.ª Salvamento marítimo y vertidos industriales y contaminantes a las aguas territoriales del Estado correspondientes al litoral valenciano.

7.ª La autorización de endeudamiento a los entes locales de la Comunitat Valenciana de acuerdo con lo que determine la legislación del Estado.

8.ª Régimen jurídico de las asociaciones cuyo ámbito principal de actuación sea la Comunitat Valenciana.

9.ª Las funciones que sobre la zona marítimo terrestre, costas y playas le atribuye la legislación del Estado.

10.ª Fondos europeo y estatal de garantía agraria en la Comunitat Valenciana.

11.ª El resto de las materias que sean atribuidas en este Estatuto de forma expresa como competencia de ejecución, y aquellas que con este carácter y mediante Ley Orgánica sean transferidas por el Estado.

2. Corresponde a la Generalitat la gestión de los puertos y aeropuertos con calificación de interés general cuando el Estado no se reserve su gestión directa.

3. La Generalitat podrá colaborar con la Administración General del Estado en la gestión del catastro, a través de los pertinentes convenios.»

Artículo 58

Se modifica el artículo 52, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 52

1. De acuerdo con las bases y la ordenación de la actividad económica general corresponde a la Generalitat, en los términos que disponen los artículos 38, 131 y los números 11 y 13 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española, la competencia exclusiva de las siguientes materias:

1^a. Planificació de l'activitat econòmica de la Comunitat Valenciana.

2^a. Indústria, sense perjudi del que determinen les normes de l'Estat per raons de seguretat, sanitàries o d'interès general i les normes relacionades amb les indústries subjectes a la legislació de mines, hidrocarburs i energia nuclear.

3^a. El desenrotllament i execució al seu territori dels plans establits per l'Estat per a la reestructuració de sectors industrials i econòmics.

4^a. Sector públic econòmic de la Generalitat, en allò que no estiga previst per altres normes de l'Estatut.

2. La Generalitat, en l'exercici de les seues competències, i sense perjudi de la coordinació general que correspon a l'Estat, fomentarà el sistema valencià de ciència, tecnologia i empresa promovent l'articulació i cooperació entre les universitats, organismes públics d'investigació, xarxa d'instituts tecnològics de la Comunitat Valenciana i altres agents públics i privats, amb la finalitat estatutària de I+D+I i amb el fi de fomentar el desenrotllament tecnològic i la innovació, amb recolzament del progrés i la competitivitat empresarial de la Comunitat Valenciana. Es regularà mitjançant Llei de Les Corts.

3. La Generalitat participarà així mateix en la gestió del sector públic econòmic estatal, en els casos i activitats en què procedisca.»

Article 59

Es modifica l'article 53, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 53

1. És de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudi del que disposen l'article 27 de la Constitució Espanyola i les Lleis Orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1) de l'article 81 d'aquella, el desenrotllen, de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30 de l'apartat 1) de l'article 149 de la Constitució Espanyola, i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

2. La Generalitat, en l'exercici de les seues competències, garantirà el dret, de tots els ciutadans a una formació professional adequada, a la formació permanent i als mitjans apropiats d'orientació professional que li permeten una elecció fundada de carrera, ocupació o professió.»

Article 60

Es modifica l'article 54, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 54

1. És de competència exclusiva de la Generalitat l'organització, administració i gestió de totes les institucions sanitàries públiques dins del territori de la Comunitat Valenciana.

2. En matèria de Seguretat Social, correspondrà a la Generalitat:

1.ª Planificación de la actividad económica de la Comunitat Valenciana.

2.ª Industria, sin perjuicio de lo que determinan las normas del Estado por razones de seguridad, sanitarias o de interés general y las normas relacionadas con las industrias sujetas a la legislación de minas, hidrocarburos y energía nuclear.

3.ª El desarrollo y ejecución en su territorio de los planes establecidos por el Estado para la reestructuración de sectores industriales y económicos.

4.ª Sector público económico de la Generalitat, en cuanto no esté contemplado por otras normas del Estatuto.

2. La Generalitat, en el ejercicio de sus competencias, y sin perjuicio de la coordinación general que corresponde al Estado, fomentará el sistema valenciano de ciencia, tecnología y empresa promoviendo la articulación y cooperación entre las universidades, organismos públicos de investigación, red de institutos tecnológicos de la Comunitat Valenciana y otros agentes públicos y privados, con la finalidad estatutaria de I+D+I y con el fin de fomentar el desarrollo tecnológico y la innovación, con apoyo del progreso y la competitividad empresarial de la Comunitat Valenciana. Se regulará mediante Ley de Les Corts.

3. La Generalitat participará asimismo en la gestión del sector público económico estatal, en los casos y actividades en los que proceda.»

Artículo 59

Se modifica el artículo 53, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 53

1. Es de competencia exclusiva de la Generalitat la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles y grados, modalidades y especialidades, sin perjuicio de lo que disponen el artículo 27 de la Constitución Española y las Leyes Orgánicas que, de acuerdo con el apartado 1 del artículo 81 de aquella, lo desarrollan, de las facultades que atribuye al Estado el número 30 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española, y de la alta inspección necesaria para su cumplimiento y garantía.

2. La Generalitat, en el ejercicio de sus competencias, garantizará el derecho de todos los ciudadanos a una formación profesional adecuada, a la formación permanente y a los medios apropiados de orientación profesional que le permitan una elección fundada de carrera, ocupación o profesión.»

Artículo 60

Se modifica el artículo 54, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 54

1. Es de competencia exclusiva de la Generalitat la organización, administración y gestión de todas las instituciones sanitarias públicas dentro del territorio de la Comunitat Valenciana.

2. En materia de Seguridad Social, corresponderá a la Generalitat:

a) El desenrotllament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat, llevat de les normes que configuren el règim econòmic d'esta.

b) La gestió del règim econòmic de la Seguretat Social.

3. Correspon a la Generalitat l'execució de la legislació de l'Estat sobre productes farmacèutics.

4. La Generalitat podrà organitzar i administrar per a aquelles finalitats, i dins el seu territori, tots els servicis relacionats amb les matèries abans esmentades, i exercirà la tutela de les institucions, entitats i funcions en matèria de sanitat i seguretat social, i se'n reservarà l'Estat l'alta inspecció per al compliment de les funcions i competències continguts en este article.

5. La Generalitat, en l'exercici de les competències en matèria de sanitat i seguretat social, garantirà la participació democràtica de tots els interessats, i també dels sindicats de treballadors i associacions empresarials en els termes que la Llei estableisca.

6. La Generalitat garantirà els drets dels ciutadans a conèixer els tractaments mèdics a què se'ls sotmeta, les seues possibles conseqüències i riscos, i a donar la seua aprovació a aquells de manera prèvia a la seua aplicació.

7. La Generalitat vetlarà perquè la investigació per mitjà de persones s'ajuste a les previsions acordades en la Convenció Europea sobre els drets de l'home i la biomedicina.»

Article 61

Es modifica l'article 55, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 55

1. La Generalitat, mitjançant una Llei de Les Corts crearà un Cos únic de la Policia Autònoma de la Comunitat Valenciana en el marc del present Estatut i de la Llei Orgànica que determina l'article 149.1.29^a de la Constitució Espanyola.

2. La Policia Autònoma de la Comunitat Valenciana exercirà les següents funcions:

a) La protecció de les persones i béns i el manteniment de de la seguretat pública.

b) La vigilància i protecció dels edificis i instal·lacions de la Generalitat.

c) La resta de funcions que determina la Llei Orgànica a què fa referència el punt 1 d'este article.

3. És competència de la Generalitat, en el marc de la Llei orgànica a la qual es referix l'article 149.1.29^a de la Constitució, el manament suprem de la Policia Autònoma i la coordinació de l'actuació de les policies locals de la Comunitat Valenciana, sense perjudi de la seua dependència de les autoritats municipals.

4. La Policia Judicial s'organitzarà al servici, i davall la vigilància, de l'Administració de Justícia d'acord amb el que regulen les Lleis processals.

5. D'acord amb la legislació estatal, es crearà la Junta de Seguretat, que, davall la presidència del President de la Generalitat i amb representació paritària de l'Estat i de la Generalitat, coordinarà les actuacions de la Policia Autònoma i dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.»

a) El desarrollo legislativo y la ejecución de la legislación básica del Estado, a excepción de las normas que configuran el régimen económico de ésta.

b) La gestión del régimen económico de la Seguridad Social.

3. Corresponde a la Generalitat la ejecución de la legislación del Estado sobre productos farmacéuticos.

4. La Generalitat podrà organitzar y administrar para aquellas finalidades, y dentro de su territorio, todos los servicios relacionados con las materias antes mencionadas, y ejercerá la tutela de las instituciones, entidades y funciones en materia de sanidad y seguridad social, y se reservará el Estado la alta inspección para el cumplimiento de las funciones y competencias contenidas en este artículo.

5. La Generalitat, en el ejercicio de las competencias en materia de sanidad y seguridad social, garantizará la participación democrática de todos los interesados, así como de los sindicatos de trabajadores y asociaciones empresariales en los términos que la Ley establezca.

6. La Generalitat garantizará los derechos de los ciudadanos a conocer los tratamientos médicos a los que serán sometidos, sus posibles consecuencias y riesgos, y a dar su aprobación a aquellos de manera previa a su aplicación.

7. La Generalitat velará para que la investigación por medio de personas se ajuste a las previsions acordadas en la Convención Europea sobre los Derechos del Hombre y la Biomedicina.»

Artículo 61

Se modifica el artículo 55, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 55

1. La Generalitat, mediante una Ley de Les Corts, creará un Cuerpo único de la Policia Autònoma de la Comunitat Valenciana en el marco del presente Estatuto y de la Ley Orgànica que determina el artículo 149.1.29^a de la Constitución Española.

2. La Policia Autònoma de la Comunitat Valenciana ejercerá las siguientes funciones:

a) La protección de las personas y bienes y el mantenimiento de la seguridad pública.

b) La vigilancia y protección de los edificios e instalaciones de la Generalitat.

c) El resto de funciones que determina la Ley Orgànica a la que hace referencia el punto 1 de este artículo.

3. Es competencia de la Generalitat, en el marco de la Ley Orgànica a que se refiere el artículo 149.1.29^a de la Constitución, el mando supremo de la Policia Autònoma y la coordinación de la actuación de las policías locales de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio de su dependencia de las autoridades municipales.

4. La Policia Judicial se organizará al servicio, y bajo la vigilancia, de la Administración de Justicia de acuerdo con lo que regulan las Leyes procesales.

5. De acuerdo con la legislación estatal, se creará la Junta de Seguridad que, bajo la Presidencia del President de la Generalitat y con representación paritaria del Estado y de la Generalitat, coordinará las actuaciones de la Policia Autònoma y de los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado.»

Article 62

Es modifica l'article 56, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 56

1. Correspon a la Generalitat, en el marc de les normes bàsiques de l'Estat, el desenvolupament legislatiu l'execució del règim de Radiodifusió i Televisió i de la resta de mitjans de comunicació a la Comunitat Valenciana.

2. En els termes establits en l'apartat anterior d'este article, la Generalitat podrà regular, crear i mantindre televisió, ràdio i la resta de mitjans de comunicació social, de caràcter públic, per al compliment dels seus fins.

3. Per Llei de Les Corts, aprovada per majoria de tres quintes parts, es crearà el Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana, que vetlarà pel respecte dels drets, llibertats i valors constitucionals i estatutaris en l'àmbit de la comunicació i els mitjans audiovisuals a la Comunitat Valenciana.

Quant a la seua composició, nomenament, funcions i estatut dels seus membres, igualment caldrà ajustar-se al que dispose la Llei.»

Article 63

Es modifica l'article 57, que quedarà redactat en la forma següent:

«Article 57. El Reial Monestir de Santa Maria de la Valldigna

El Reial Monestir de Santa Maria de la Valldigna és temple espiritual, històric i cultural de l'antic Regne de València, i és, igualment, símbol de la grandesa del Poble Valencià reconegut com a Nacionalitat Històrica.

La Generalitat recuperarà, restaurarà i conservarà el monestir i en protegirà l'entorn paisatgístic. Una Llei de Les Corts determinarà el destí i utilització del Reial Monestir de Santa Maria de la Valldigna com a punt d'encontre de tots els valencians i com a centre d'investigació i estudi per a recuperar la història de la Comunitat Valenciana.»

Article 64

Es modifica l'article 58, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 58

1. Els Notaris i els Registradors de la Propietat i Mercantils a la Comunitat Valenciana seran nomenats pel Consell, d'acord amb les lleis de l'Estat.

2. Per a la provisió de Notaries, els candidats seran admesos en igualtat de drets, tant si exercixen al territori de la Comunitat Valenciana com si ho fan a la resta d'Espanya. En cap cas no podrà establir-se l'excepció de naturalesa o de residència. Els Notaris hauran de garantir l'ús del valencià en l'exercici de la seua funció en l'àmbit de la Comunitat Valenciana de conformitat amb les normes d'este estatut. Igualment garantiran l'aplicació del dret civil foral valencià, que hauran de conèixer.

Artículo 62

Se modifica el artículo 56, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 56

1. Corresponde a la Generalitat, en el marco de las normas básicas del Estado, el desarrollo legislativo y la ejecución del régimen de radiodifusión y televisión y del resto de medios de comunicación en la Comunitat Valenciana.

2. En los términos establecidos en el apartado anterior de este artículo, la Generalitat podrá regular, crear y mantener televisión, radio y demás medios de comunicación social, de carácter público, para el cumplimiento de sus fines.

3. Por Ley de Les Corts, aprobada por mayoría de tres quintas partes, se creará el Consell del Audiovisual de la Comunitat Valenciana, que velará por el respeto de los derechos, libertades y valores constitucionales y estatutarios en el ámbito de la comunicación y los medios audiovisuales en la Comunitat Valenciana.

En cuanto a su composición, nombramiento, funciones y estatuto de sus miembros, igualmente habrá que ajustarse a lo que disponga la Ley.»

Artículo 63

Se modifica el artículo 57, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 57. El Real Monasterio de Santa María de la Valldigna

El Real Monasterio de Santa María de la Valldigna es templo espiritual, histórico y cultural del antiguo Reino de Valencia, y es, igualmente, símbolo de la grandeza del Pueblo Valenciano reconocido como Nacionalidad Histórica.

La Generalitat recuperarà, restaurarà y conservará el monasterio, y protegerá su entorno paisajístico. Una Ley de Les Corts determinará el destino y utilización del Real Monasterio de Santa María de la Valldigna como punto de encuentro de todos los valencianos, y como centro de investigación y estudio para recuperar la historia de la Comunitat Valenciana.»

Artículo 64.

Se modifica el artículo 58, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 58

1. Los Notarios y Registradores de la Propiedad y Mercantiles en la Comunitat Valenciana serán nombrados por el Consell, de acuerdo con las leyes del Estado.

2. Para la provisión de Notarías, los candidatos serán admitidos en igualdad de derechos, tanto si ejercen en el territorio de la Comunitat Valenciana como si lo hacen en el resto de España. En ningún caso podrá establecerse la excepción de naturaleza o de residencia. Los Notarios deberán garantizar el uso del valenciano en el ejercicio de su función en el ámbito de la Comunitat Valenciana de conformidad con las normas del presente Estatuto. Igualmente, garantizarán la aplicación del derecho civil foral valenciano que deberán conocer.

3. El Consell participarà també en la fixació de demarcacions corresponents als registres de la propietat i mercantils, demarcacions notariales i nombre de notaris, així com de les oficines liquidadores a càrrec dels Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles, d'acord amb el que preveuen les lleis de l'Estat.»

Article 65

Es modifica el Títol V i l'article 59, que quedaran redactats en la següent forma:

«TÍTOL V
Relacions amb l'Estat
i altres Comunitats Autònomes

Article 59

1. La Generalitat, a través del Consell, podrà celebrar convenis de col·laboració per a la gestió i prestació de servicis corresponents a matèries de la seua exclusiva competència, tant amb l'Estat com amb altres comunitats autònomes. Tals acords hauran de ser aprovats per Les Corts Valencianes i comunicats a les Corts Generals, i entraran en vigor al cap de 30 dies de la seua publicació.

2. En els altres supòsits, els acords de cooperació amb altres comunitats autònomes requeriran, a més del que preveu l'apartat anterior, l'autorització de les Corts Generals.

3. Les relacions de la Comunitat Valenciana amb l'Estat i les altres comunitats autònomes es fonamentaran en els principis de lleialtat institucional i solidaritat. L'Estat vetlarà per pal·liar els desequilibris territorials que perjudiquen la Comunitat Valenciana.

Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana es regixen en les seues actuacions i en les relacions amb les Institucions de l'Estat i les entitats locals pels principis de lleialtat, coordinació, cooperació i col·laboració.

4. La Generalitat mantindrà especial relació de cooperació amb les comunitats autònomes veïnes que s'inclouen en l'Arc Mediterrani de la Unió Europea.

5. La Generalitat col·laborarà amb el Govern d'Espanya en allò referent a polítiques d'immigració.»

Article 66

Es modifica l'article 60, que quedarà redactat en la següent forma:

«Article 60

1. La Comunitat Valenciana podrà sol·licitar a les Corts Generals que les lleis marc i les de bases que estes aproven en matèria de competència exclusiva de l'Estat atribuïsquen expresament a la Generalitat les facultats legislatives en el desenvolupament d'estes lleis, d'acord amb allò que disposa l'article 150.1 de la Constitució Espanyola.

2. També podrà sol·licitar a l'Estat transferències o delegacions de competència no incloses en este Estatut, d'acord amb l'article 150.2 de la Constitució Espanyola.

3. El Consell participará también en la fijación de demarcaciones correspondientes a los registros de la propiedad y mercantiles, demarcaciones notariales y número de notarios, así como de las oficinas liquidadoras con cargo a los Registradores de la Propiedad, Mercantiles y de Bienes Muebles, de acuerdo con lo que prevén las leyes del Estado.»

Artículo 65

Se modifica el Título V y el artículo 59, que quedarán redactados en la siguiente forma:

«TÍTULO V
Relaciones con el Estado
y otras Comunidades Autónomas

Artículo 59

1. La Generalitat, a través del Consell, podrà celebrar convenis de col·laboració para la gestió y prestación de servicios correspondientes a materias de su exclusiva competencia, tanto con el Estado como con otras comunidades autónomas. Tales acuerdos deberán ser aprobados por Les Corts Valencianes y comunicados a las Cortes Generales, entrando en vigor a los treinta días de su publicación.

2. En los demás supuestos, los acuerdos de cooperación con otras comunidades autónomas requerirán, además de lo que prevé el apartado anterior, la autorización de las Cortes Generales.

3. Las relaciones de la Comunitat Valenciana con el Estado y las demás comunidades autónomas se fundamentarán en los principios de lealtad institucional y solidaridad. El Estado velará por paliar los desequilibrios territoriales que perjudiquen a la Comunitat Valenciana.

Las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana se rigen en sus actuaciones y en las relaciones con las Instituciones del Estado y las entidades locales por los principios de lealtad, coordinación, cooperación y colaboración.

4. La Generalitat mantendrá especial relación de cooperación con las Comunidades Autónomas vecinas que se incluyen en el Arco Mediterráneo de la Unión Europea.

5. La Generalitat colaborará con el Gobierno de España en lo referente a políticas de inmigración.»

Artículo 66

Se modifica el artículo 60, que quedará redactado en la siguiente forma:

«Artículo 60

1. La Comunitat Valenciana podrà sol·licitar a las Cortes Generales que las leyes marco y las de bases que éstas aprueben en materia de competencia exclusiva del Estado atribuyan expresamente a la Generalitat las facultades legislativas en el desarrollo de estas leyes, de acuerdo con aquello que dispone el artículo 150.1 de la Constitución Española.

2. También podrá solicitar al Estado transferencias o delegaciones de competencia no incluidas en este Estatuto, de acuerdo con el artículo 150.2 de la Constitución Española.

3. També podrà sol·licitar les transferències o delegacions de competències no incloses en l'article 149.1 de la Constitució i no assumides per la Generalitat mitjançant este Estatut.»

Article 67

Es modifica el Títol VI i l'article 61, que quedaran redactats en la següent forma:

«TÍTOL VI Relacions amb la Unió Europea

Article 61

1. La Comunitat Valenciana tindrà una Delegació a Brussel·les com a òrgan administratiu de representació, defensa i promoció dels seus interessos multisectorials davant de les institucions i òrgans de la Unió Europea.

2. Així mateix, la Generalitat, a través de l'Organisme de Promoció de la Comunitat Valenciana, obrirà una xarxa d'oficines de promoció de negocis en tots aquells països i llocs on crega que deu potenciar-se la presència de les empreses valencianes.

3. La Comunitat Valenciana, com a regió de la Unió Europea, sense perjudi de la legislació de l'Estat:

a) Participarà en els mecanismes de control del principi de subsidiarietat previst en el Dret de la Unió Europea.

b) Té dret a participar en tots els processos que establisca l'Estat per a configurar la posició espanyola en el marc de les institucions europees, quan estiguen referides a competències pròpies de la Comunitat Valenciana. També a ser escoltada en aquells altres, que inclús sense ser de la seua competència, l'afecten directament o indirectament.

c) Tindrà el President de la Generalitat com a representant de la Comunitat Valenciana en el Comitè de les Regions.

d) Té la competència exclusiva pel desenrotllament i execució de les normes i disposicions europees en l'àmbit de les seues competències.

e) Podrà participar, de forma especial, en el marc de l'Asociació Euromediterrània.

4. La Generalitat, igualment, podrà formar part i participar en organitzacions i institucions supranacionals de caràcter regional.

5. Una Llei crearà el Comitè Valencià per als Afers Europeus, òrgan de caràcter consultiu, encarregat d'assessorar i realitzar estudis i propostes per a millorar la participació en les qüestions europees i plantejar accions estratègiques de la Comunitat Valenciana.»

Article 68

S'afeg un nou Títol i un nou article, que quedaran redactats en el següent text:

3. También podrá solicitar las transferencias o delegaciones de competencias no incluidas en el artículo 149.1 de la Constitución y no asumidas por la Generalitat mediante este Estatuto.»

Artículo 67

Se modifica el Título VI y el artículo 61, que quedarán redactados en la siguiente forma:

«TÍTULO VI Relaciones con la Unión Europea

Artículo 61

1. La Comunitat Valenciana tendrá una Delegación en Bruselas como órgano administrativo de representación, defensa y promoción de sus intereses multisectoriales ante las instituciones y órganos de la Unión Europea.

2. Asimismo, la Generalitat, a través del Organismo de Promoción de la Comunitat Valenciana, abrirá una red de oficinas de promoción de negocios en todos aquellos países y lugares donde crea que debe potenciarse la presencia de las empresas valencianas.

3. La Comunitat Valenciana, como región de la Unión Europea, sin perjuicio de la legislación del Estado:

a) Participará en los mecanismos de control del principio de subsidiariedad previsto en el Derecho de la Unión Europea.

b) Tiene derecho a participar en todos los procesos que establezca el Estado para configurar la posición española en el marco de las instituciones europeas, cuando estén referidas a competencias propias de la Comunitat Valenciana. También a ser oída en aquellos otros que, incluso sin ser de su competencia, le afecten directa o indirectamente.

c) Tendrá al President de la Generalitat como representante de la Comunitat Valenciana en el Comité de las Regions.

d) Ostenta la competencia exclusiva para el desarrollo y ejecución de las normas y disposiciones europeas en el ámbito de sus competencias.

e) Podrá participar, de forma especial, en el marco de la Asociación Euromediterránea.

4. La Generalitat, igualmente, podrá formar parte y participar en organizaciones e instituciones supranacionales de carácter regional.

5. Una Ley creará el Comité Valenciano para los Asuntos Europeos, órgano de carácter consultivo, encargado de asesorar y realizar estudios y propuestas para mejorar la participación en las cuestiones europeas y plantear acciones estratégicas de la Comunitat Valenciana.»

Artículo 68

Se añade un nuevo Título y un nuevo artículo, que quedarán redactados con el siguiente texto:

«TÍTOL VII
Acció Exterior

Article 62.

1. La Generalitat, a través del Consell, podrà participar en l'acció exterior de l'Estat quan esta incidisca en l'àmbit de les seues competències; també haurà de ser escoltada en aquells casos en els quals, sense ser de la seua competència, puguen afectar-la directament o indirectament. En este sentit, d'acord amb el que determine la legislació espanyola i europea, podrà:

a) Instar el Govern d'Espanya perquè celebre tractats o acords, de caràcter general o específics, amb altres Estats.

b) Participar en les delegacions espanyoles en aquells casos en què es negocien tractats que incidisquen en el seu àmbit competencial o afecten matèries del seu específic interès, en la forma que determine la legislació de l'Estat.

c) Participar en les representacions de l'Estat davant organitzacions internacionals en els mateixos supòsits indicats amb anterioritat.

d) Ser informada pel Govern de l'Estat de l'elaboració de tractats i convenis, sempre que afecten matèries de la seua competència o d'específic interès de la Comunitat Valenciana, així com ser escoltada, en determinades ocasions, abans de manifestar el consentiment, excepte en allò previst en els articles 150.2 i 93 de la Constitució Espanyola.

e) Executar, en el seu propi àmbit territorial, els tractats i convenis internacionals, així com les resolucions i decisions de les organitzacions internacionals de les quals Espanya siga part, en tot allò que afecte les matèries que la Comunitat Valenciana tinga atribuïdes en este Estatut d'Autonomia.

2. La Generalitat exercirà la seua acció exterior, en la mesura que siga més convenient a les seues competències i sempre que no comprometa jurídicament l'Estat en les relacions internacionals, ni supose una ingerència en els àmbits materials de les competències reservades a l'Estat, a través d'activitats de relleu internacional de les regions.

3. Els poders públics valencians vetlaran per fomentar la pau, la solidaritat, la tolerància, el respecte als drets humans i la cooperació al desenvolupament, amb el fi últim d'eradicar la pobresa. Per aconseguir este objectiu establirà programes i acords amb els agents socials de la cooperació i les institucions públiques i privades per garantir l'efectivitat i eficàcia d'estes polítiques a la Comunitat Valenciana i en l'exterior.

4. La Generalitat, prèvia autorització de Les Corts, podrà establir convenis de col·laboració de gestió i prestació de servicis amb altres regions europees.

5. La Generalitat en matèries pròpies de la seua competència podrà establir acords no normatius de col·laboració amb altres Estats, sempre que no tinguen el caràcter de tractats internacionals, donant compte a Les Corts.»

Article 69

S'afig un nou Títol i un nou article, que quedaran redactats en el següent text:

«TÍTULO VII
Acción Exterior

Artículo 62

1. La Generalitat, a través del Consell, podrà participar en la acció exterior del Estado cuanto ésta incida en el ámbito de sus competencias; también deberá ser oída en aquellos casos en que, sin ser de su competencia, puedan afectarle directa o indirectamente. En este sentido, de acuerdo con lo que determine la legislación española y europea, podrá:

a) Instar al Gobierno de España a que celebre tratados o acuerdos, de carácter general o específicos, con otros Estados.

b) Participar en las delegaciones españolas en aquellos casos en que se negocien tratados que incidan en su ámbito competencial o afecten a materias de su específico interés, en la forma que determine la legislación del Estado.

c) Participar en las representaciones del Estado ante organizaciones internacionales en los mismos supuestos indicados con anterioridad.

d) Ser informada por el Gobierno del Estado de la elaboración de tratados y convenios, siempre que afecten a materias de su competencia o de específico interés de la Comunitat Valenciana, así como a ser oída, en determinadas ocasiones, antes de manifestar el consentimiento, excepto en lo previsto en los artículos 150.2 y 93 de la Constitución Española.

e) Ejecutar, en su propio ámbito territorial, los tratados y convenios internacionales, así como las resoluciones y decisiones de las organizaciones internacionales de las que España sea parte, en todo aquello que afecte a las materias que la Comunitat Valenciana tenga atribuïdas en este Estatuto de Autonomía.

2. La Generalitat ejercerá su acción exterior, en la medida en que sea más conveniente a sus competencias y siempre que no comprometa jurídicamente al Estado en las relaciones internacionales, ni suponga una injerencia en los ámbitos materiales de las competencias reservadas al Estado, a través de actividades de relieve internacional de las regiones.

3. Los poderes públicos valencianos velarán por fomentar la paz, la solidaridad, la tolerancia, el respeto a los derechos humanos y la cooperación al desarrollo con el fin último de erradicar la pobreza. Para lograr este objetivo, establecerá programas y acuerdos con los agentes sociales de la cooperación y las instituciones públicas y privadas para garantizar la efectividad y eficacia de estas políticas en la Comunitat Valenciana y en el exterior.

4. La Generalitat, previa autorización de Les Corts, podrá establecer convenios de colaboración de gestión y prestación de servicios con otras regiones europeas.

5. La Generalitat, en materias propias de su competencia, podrá establecer acuerdos no normativos de colaboración con otros Estados, siempre que no tengan el carácter de tratados internacionales, dando cuenta a Les Corts.»

Artículo 69

Se añade un nuevo Título y un nuevo artículo, que quedarán redactados con el siguiente texto:

«TÍTOL VIII
Administració Local

Article 63

1. Les entitats locals incloses en el territori de la Comunitat Valenciana administren amb autonomia els afers propis, d'acord amb la Constitució Espanyola i este Estatut.

2. Les administracions públiques locals de la Comunitat Valenciana es regixen en les seues relacions pels principis de coordinació, cooperació i col·laboració.

3. La Generalitat i els ens locals poden crear òrgans de cooperació, amb composició bilateral o multilateral, d'àmbit general o sectorial, en aquelles matèries en què existisca competències compartides, amb fins de coordinació i cooperació segons els casos.

4. La legislació de Les Corts fomentarà la creació de figures associatives entre les administracions públiques per a millorar la gestió dels interessos comuns i per a garantir l'eficàcia en la prestació de servicis.»

Article 70

S'afig un nou article en el següent text:

«*Article 64*

1. Els Municipis estaran regits per Ajuntaments de caràcter representatiu, triats per sufragi universal, igual, lliure, directe i secret, com establisca la Llei.

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat, Les Corts aprovaran la Llei de Règim Local de la Comunitat Valenciana.

2. Les Corts impulsaran l'autonomia local, i podran delegar l'execució de les funcions i competències en aquells Ajuntaments i ens locals supramunicipals que, pels seus mitjans, puguen assumir-les, assegurant la deguda coordinació i eficàcia en la prestació dels servicis.

La distribució de les responsabilitats administratives entre les diverses administracions locals ha de tindre en compte la seua capacitat de gestió i es regix pel principi de subsidiarietat, d'acord amb el que hi ha establert en la Carta Europea de l'Autonomia Local i pel principi de diferenciació, d'acord amb les característiques que presenta la realitat municipal.

Mitjançant llei de Les Corts es procedirà a la descentralització a favor dels Ajuntaments d'aquelles competències que siguen susceptibles d'això, atenent la capacitat de gestió d'estos. Esta descentralització anirà acompanyada dels suficients recursos econòmics perquè siga efectiva.

3. Per a potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, per Llei de Les Corts, es crearà el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana amb els mateixos criteris que el fons estatal.

4. Es crearà una Comissió Mixta entre la Generalitat i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies com a òrgan deliberant i consultiu per a determinar les bases i mètodes que afavorisquen les bases de participació entre les dites institucions.

La Comissió Mixta susdita informarà preceptivament, en la tramitació per Les Corts, sobre les iniciatives legislatives

«TÍTULO VIII
Administración Local

Artículo 63

1. Las entidades locales comprendidas en el territorio de la Comunitat Valenciana administran con autonomía los asuntos propios, de acuerdo con la Constitución Española y este Estatuto.

2. Las administraciones públicas locales de la Comunitat Valenciana se rigen en sus relaciones por los principios de coordinación, cooperación y colaboración.

3. La Generalitat y los entes locales podrán crear órganos de cooperación, con composición bilateral o multilateral, de ámbito general o sectorial, en aquellas materias en las que existan competencias compartidas, con fines de coordinación y cooperación según los casos.

4. La legislación de Les Corts fomentará la creación de figuras asociativas entre las administraciones públicas para mejorar la gestión de los intereses comunes y para garantizar la eficacia en la prestación de servicios.»

Artículo 70

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«*Artículo 64*

1. Los Municipios estarán regidos por Ayuntamientos de carácter representativo, elegidos por sufragio universal, igual, libre, directo y secreto, como establezca la Ley.

En el marco de la legislación básica del Estado, Les Corts aprobarán la Ley de Régimen Local de la Comunitat Valenciana.

2. Les Corts impulsarán l'autonomia local, pudiendo delegar la ejecución de las funciones y competencias en aquellos Ayuntamientos y entes locales supramunicipales que, por sus medios, puedan asumirlas, asegurando la debida coordinación y eficacia en la prestación de los servicios.

La distribución de las responsabilidades administrativas entre las diversas administraciones locales ha de tener en cuenta su capacidad de gestión y se rige por el principio de subsidiariedad, de acuerdo con lo que establece la Carta europea de la autonomía local y por el principio de diferenciación, de acuerdo con las características que presenta la realidad municipal.

Mediante ley de Les Corts se procederá a la descentralización en favor de los Ayuntamientos de aquellas competencias que sean susceptibles de ello, atendiendo a la capacidad de gestión de los mismos. Esta descentralización irá acompañada de los suficientes recursos económicos para que sea efectiva.

3. Para potenciar la autonomía local sobre la base del principio de subsidiariedad, por Ley de Les Corts, se creará el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana con los mismos criterios que el fondo estatal.

4. Se creará una Comisión Mixta entre la Generalitat y la Federación Valenciana de Municipios y Provincias como órgano deliberante y consultivo para determinar las bases y métodos que favorezcan las bases de participación entre dichas instituciones.

Dicha Comisión Mixta informará preceptivamente, en la tramitación por Les Corts, las iniciativas legislativas que afec-

que afecten de manera específica les entitats locals i en la tramitació de plans i normes reglamentàries d'ídem caràcter.»

Article 71

S'afeg un nou article en el següent text:

«Article 65

1. Una llei de Les Corts, en el marc de la legislació de l'Estat, que haurà de ser aprovada per majoria de dos terços, podrà determinar la divisió comarcal, després de ser consultades les entitats locals afectades.

2. Les Comarques són circumscripcions administratives de la Generalitat i Entitats Locals determinades per l'agrupació de municipis per a la prestació de servicis i gestió d'afers comuns.

3. Les àrees metropolitanes i les agrupacions de comarques seran regulades per Llei de Les Corts aprovada també per majoria de dos terços, després de ser consultades les entitats locals afectades.»

Article 72

S'afeg un nou article en el següent text:

«Article 66

1. Les Diputacions Provincials seran expressió, dins de la Comunitat Valenciana, de l'autonomia provincial, d'acord amb la Constitució, la legislació de l'Estat, i el present Estatut. Tindran les funcions consignades en la legislació de l'Estat i les delegades per la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat, mitjançant una Llei de Les Corts, podrà transferir o delegar en les Diputacions Provincials l'execució d'aquelles competències que no siguen d'interés general de la Comunitat Valenciana.

3. La Generalitat coordinarà les funcions pròpies de les Diputacions Provincials que siguen d'interés general de la Comunitat Valenciana. A estos efectes, i en el marc de la legislació de l'Estat, per Llei de Les Corts, aprovada per majoria absoluta, s'establiran les fórmules generals de coordinació i la relació de les funcions que han de ser coordinades, fixant-se, si és el cas, les singularitats que, segons la naturalesa de la funció, siguen indispensables per a la seua més adequada coordinació. A l'efecte de coordinar estes funcions, els pressupostos de les Diputacions, que estes elaboren i aproven, s'uniran als de la Generalitat.

4. Les Diputacions Provincials actuaran com a institucions de la Generalitat i estaran sotmeses a la legislació, reglamentació i inspecció d'esta, en la mesura que s'executen competències delegades per esta.

5. Si una Diputació Provincial no complira les obligacions que el present Estatut i altres Lleis de Les Corts li imposen, el Consell, previ requeriment al President de la Diputació que es tracte, podrà adoptar les mesures necessàries per a obligar aquella al compliment forçós de tals obligacions.

La Diputació Provincial podrà recórrer davant del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

ten de manera específica a las entidades locales y en la tramitación de planes y normas reglamentarias de idéntico carácter.»

Artículo 71

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 65

1. Una ley de Les Corts, en el marco de la legislación del Estado, que deberá ser aprobada por mayoría de dos tercios, podrá determinar la división comarcal, después de ser consultadas las entidades locales afectadas.

2. Las comarcas son circunscripciones administrativas de la Generalitat y Entidades Locales determinadas por la agrupación de municipios para la prestación de servicios y gestión de asuntos comunes.

3. Las áreas metropolitanas y las agrupaciones de comarcas serán reguladas por Ley de Les Corts, aprobada también por mayoría de dos tercios, después de ser consultadas las entidades locales afectadas.»

Artículo 72

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 66

1. Las Diputaciones Provinciales serán expresión, dentro de la Comunitat Valenciana, de la autonomía provincial, de acuerdo con la Constitución, la legislación del Estado y el presente Estatuto. Tendrán las funciones consignadas en la legislación del Estado y las delegadas por la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat, mediante una Ley de Les Corts, podrá transferir o delegar en las Diputaciones Provinciales la ejecución de aquellas competencias que no sean de interés general de la Comunitat Valenciana.

3. La Generalitat coordinará las funciones propias de las Diputaciones Provinciales que sean de interés general de la Comunitat Valenciana. A estos efectos, y en el marco de la legislación del Estado, por Ley de Les Corts, aprobada por mayoría absoluta, se establecerán las fórmulas generales de coordinación y la relación de las funciones que deben ser coordinadas, fijándose, en su caso, las singularidades que, según la naturaleza de la función, sean indispensables para su más adecuada coordinación. A los efectos de coordinar estas funciones, los presupuestos de las Diputaciones, que éstas elaboren y aprueben, se unirán a los de la Generalitat.

4. Las Diputaciones Provinciales actuarán como instituciones de la Generalitat y estarán sometidas a la legislación, reglamentación e inspección de ésta, en tanto que se ejecutan competencias delegadas por la misma.

Si una Diputación Provincial no cumpliera las obligaciones que el presente Estatuto y otras Leyes de Les Corts le imponen, el Consell, previo requerimiento al Presidente de la Diputación de que se trate, podrá adoptar las medidas necesarias para obligar a aquélla al cumplimiento forzoso de tales obligaciones.

La Diputación Provincial podrá recurrir ante el Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana.

Les Corts, per majoria absoluta, podran revocar la delegació de l'execució d'aquelles competències en què l'actuació de les Diputacions atempte l'interés general de la Comunitat Valenciana.»

Article 73

S'afeg un nou títol i un nou Article, que quedaran redactats en el següent text:

«TÍTOL IX Economia i Hisenda

Article 67

1. El finançament de la Generalitat es basa en els principis d'autonomia, suficiència i solidaritat.

2. Per a aconseguir l'autonomia financera, la Hisenda de la Generalitat comptarà, en relació als instruments de finançament que integren la Hisenda Autònoma de la màxima capacitat normativa, així com amb les màximes atribucions respecte a les activitats que comprenen l'aplicació dels tributs i la resolució de les reclamacions que contra les dites activitats se susciten, en els termes que determine la Constitució i la Llei Orgànica prevista en l'article 157.3 d'esta.

3. El sistema d'ingressos de la Comunitat Valenciana regulat en la Llei Orgànica que preveu l'article 157.3 de la Constitució haurà de garantir els recursos financers que, atenent les necessitats de gasto de la Comunitat Valenciana, asseguren el finançament suficient per a l'exercici de les competències pròpies en la prestació del conjunt dels servicis públics assumits, preservant en tot cas la realització efectiva del principi de solidaritat en tot el territori nacional garantit en l'article 138 de la Constitució. Quan la Generalitat, a través de tals recursos, no arribe a cobrir un nivell mínim de servicis públics equiparable a la resta del conjunt de l'Estat, s'establiran els mecanismes d'anivellació pertinents en els termes que preveu la Llei Orgànica a què es referix l'article 157.3 de la Constitució Espanyola, atenent especialment criteris de població, entre altres.

4. En l'exercici de les seues competències financeres, la Generalitat vetlarà per l'equilibri territorial dins de la Comunitat Valenciana i per la realització interna del principi de solidaritat.

5. La Generalitat gaudirà del mateix tractament fiscal que la legislació estableixca per a l'Estat.

6. La Comunitat Valenciana disposarà, per al correcte desenvolupament i execució de les seues competències, de patrimoni i hisenda propis.»

Article 74

S'afeg un nou article en el següent text:

«Article 68

En cas de reforma o modificació del sistema tributari espanyol que implique una supressió de tributs o una variació dels

Les Corts, por mayoría absoluta, podrán revocar la delegación de la ejecución de aquellas competencias en las que la actuación de las Diputaciones atente al interés general de la Comunitat Valenciana.»

Artículo 73

Se añade un nuevo Título y un nuevo artículo, que quedarán redactados en el siguiente texto:

«TÍTULO IX Economía y Hacienda

Artículo 67

1. La financiación de la Generalitat se basa en los principios de autonomía, suficiencia y solidaridad.

2. Para alcanzar la autonomía financiera, la Hacienda de la Generalitat contará, en relación a los instrumentos de financiación que integran la Hacienda Autónoma, de la máxima capacidad normativa, así como con las máximas atribuciones respecto a las actividades que comprenden la aplicación de los tributos y la resolución de las reclamaciones que contra dichas actividades se susciten, en los términos que determine la Constitución y la Ley Orgánica prevista en el artículo 157.3 de la misma.

3. El sistema de ingresos de la Comunitat Valenciana, regulado en la Ley Orgánica que prevé el artículo 157.3 de la Constitución, deberá garantizar los recursos financieros que, atendiendo a las necesidades de gasto de la Comunitat Valenciana, aseguren la financiación suficiente para el ejercicio de las competencias propias en la prestación del conjunto de los servicios públicos asumidos, preservando en todo caso la realización efectiva del principio de solidaridad en todo el territorio nacional garantizado en el artículo 138 de la Constitución. Cuando la Generalitat, a través de dichos recursos, no llegue a cubrir un nivel mínimo de servicios públicos equiparable al resto del conjunto del Estado, se establecerán los mecanismos de nivelación pertinentes en los términos que prevé la Ley Orgánica a que se refiere el artículo 157.3 de la Constitución Española, atendiendo especialmente a criterios de población, entre otros.

4. En el ejercicio de sus competencias financieras, la Generalitat velará por el equilibrio territorial dentro de la Comunitat Valenciana y por la realización interna del principio de solidaritat.

5. La Generalitat gozará del mismo tratamiento fiscal que la legislació establezca para el Estado.

6. La Comunitat Valenciana dispondrá, para el correcto desarrollo y ejecución de sus competencias, de patrimonio y hacienda propios.»

Artículo 74

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 68

En caso de reforma o modificación del sistema tributario español que implique una supresión de tributos o una varia-

ingressos de la Comunitat Valenciana, que depenen dels tributs estatals, la Comunitat Valenciana té dret que l'Estat adopte les mesures de compensació oportunes perquè esta no veja reduïdes ni minvades les possibilitats de desenrotllament de les seues competències ni de creixement futur.»

Article 75

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 69

1. L'aplicació dels tributs propis de la Generalitat s'encomana al Servei Tributari Valencià, en règim de descentralització funcional.

2. L'exercici de les competències normatives, de gestió, liquidació, recaptació i inspecció dels tributs el rendiment dels quals estiga cedit a la Generalitat, així com la revisió d'actes dictats en via de gestió de tals tributs, es durà a terme en els termes fixats en la Llei Orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució, sense perjudi de la col·laboració que pugua establir-se amb l'Administració de l'Estat d'acord amb el que estableixca la Llei que fixe l'abast i condicions de la cessió.

3. Si d'acord amb el que disposa la Llei Orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució Espanyola, s'atribuïren a la Generalitat algunes funcions d'aplicació sobre tributs cedits, s'encomanaran al Servei Tributari Valencià.

Quan les funcions d'aplicació no s'atribuïren, d'acord amb l'apartat anterior a la Generalitat, es fomentaran les mesures per a enfortir la col·laboració amb l'Administració Tributària Estatal en l'aplicació de les mencionades funcions.

4. Els òrgans economicoadministratius propis coneixeran les reclamacions interposades contra els actes dictats per l'administració tributària autonòmica quan es tracte de tributs propis.

El coneixement de les reclamacions interposades contra els actes en matèria tributària, quan es tracte de tributs cedits, es realitzarà de conformitat amb la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes.

La Generalitat participarà en els òrgans economicoadministratius de l'Estat en els termes que estableixca la legislació de l'Estat. La Generalitat fomentará les mesures oportunes per a la realització efectiva de l'esmentada participació.»

Article 76

S'afeg un nou article en el següent text:

«Article 70

1. En el cas que la Generalitat, si així ho preveu la legislació sobre Règim Local, estableixca tributs sobre fets precisament sotmesos a la imposició municipal per les entitats locals, la Llei que estableixca el tribut arbitrarà les mesures de compensació o coordinació a favor d'estes Corporacions, de manera que els ingressos d'estes no siguen reduïts ni minvats en les seues possibilitats de creixement futur.

ción de los ingresos de la Comunitat Valenciana, que dependen de los tributos estatales, la Comunitat Valenciana tiene derecho a que el Estado adopte las medidas de compensación oportunas para que ésta no vea reducidas ni menguadas las posibilidades de desarrollo de sus competencias ni de crecimiento futuro.»

Artículo 75

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 69

1. La aplicación de los tributos propios de la Generalitat se encomienda al Servicio Tributario Valenciano, en régimen de descentralización funcional.

2. El ejercicio de las competencias normativas, de gestión, liquidación, recaudación e inspección de los tributos cuyo rendimiento esté cedido a la Generalitat, así como la revisión de actos dictados en vía de gestión de dichos tributos, se llevará a cabo en los términos fijados en la Ley Orgánica prevista en el artículo 157.3 de la Constitución, sin perjuicio de la colaboración que pueda establecerse con la Administración del Estado de acuerdo con lo que establezca la Ley que fije el alcance y condiciones de la cesión.

3. Si de acuerdo con lo dispuesto en la Ley Orgánica prevista en el artículo 157.3 de la Constitución Española, se atribuyeran a la Generalitat algunas funciones de aplicación sobre tributos cedidos, se encomendarán al Servicio Tributario Valenciano.

Cuando las funciones de aplicación no se atribuyeran, de acuerdo con el apartado anterior, a la Generalitat, se fomentarán las medidas para fortalecer la colaboración con la Administración Tributaria Estatal en la aplicación de las mencionadas funciones.

4. Los órganos económico-administrativos propios conocerán de las reclamaciones interpuestas contra los actos dictados por la administración tributaria autonómica cuando se trate de tributos propios.

El conocimiento de las reclamaciones interpuestas contra los actos en materia tributaria, cuando se trate de tributos cedidos, se realizará de conformidad con la Ley Orgánica de Financiación de las Comunidades Autónomas.

La Generalitat participará en los órganos económico-administrativos del Estado en los términos que establezca la legislación del Estado, la Generalitat fomentará las medidas oportunas para la realización efectiva de la citada participación.»

Artículo 76

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 70

1. En el caso de que la Generalitat, cuando así lo prevea la legislación sobre Régimen Local, establezca tributos sobre hechos precisamente sujetos a la imposición municipal por las entidades locales, la Ley que establezca el tributo arbitrarà las medidas de compensación o coordinación a favor de estas Corporaciones, de manera que los ingresos de éstas no se vean mermados ni reducidos en sus posibilidades de crecimiento futuro.

2. Els ingressos dels ens locals de la Comunitat Valenciana, consistents en participacions d'ingressos estatals i en subvencions incondicionades, seran percebudes a través de La Generalitat, la qual els distribuirà d'acord amb els criteris legals que la legislació de l'Estat establisca per a les participacions esmentades.

El finançament dels ens locals garantirà la suficiència de recursos d'acord amb una distribució de competències basada en els principis de descentralització, subsidiarietat i simplificació administrativa.

Els ajuntaments en l'elaboració dels seus pressuposts establiran les mesures necessàries per a donar participació als ciutadans i les ciutadanes.

3. Els ens locals de la Comunitat Valenciana tenen dret que l'Estat, o la Generalitat, si és el cas, quan suprimisquen o modifiquen qualsevol tribut de percepció municipal que minve els ingressos dels Ajuntaments, arbitre les mesures de compensació que impedisquen que les seues disponibilitats es vegin disminuïdes o reduïdes les seues possibilitats de creixement futur.»

Article 77

S'afeg un nou article en el següent text:

«Article 71

1. El patrimoni de la Generalitat està integrat per:

a) Els béns i drets de què siga titular a l'aprovació del present Estatut.

b) Els béns i drets afectes als servicis transferits per l'Estat.

c) Els béns procedents, segons la legislació foral civil valenciana, d'herències intestades, quan el causant tinguera conforme a la legislació de l'Estat el veïnatge civil valencià, així com altres de qualsevol tipus.

d) Altres donacions i herències, qualsevol que siga l'origen del donant o testador.

e) Els béns i drets adquirits per la Generalitat per mitjà de qualsevol títol jurídic vàlid.

2. El patrimoni de la Comunitat Valenciana, la seua administració, defensa i conservació, seran regulats per Llei de Les Corts.»

Article 78

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 72

La Hisenda de la Comunitat Valenciana està constituïda per:

a) Els ingressos procedents del seu patrimoni i la resta de drets privats, deixes, donacions i subvencions.

b) Els impostos propis, taxes i contribucions especials d'acord amb el que establisca la Llei prevista en l'article 157.3 de la Constitució Espanyola.

c) Els rendiments dels impostos cedits per l'Estat.

2. Los ingresos de los entes locales de la Comunitat Valenciana, consistentes en participaciones de ingresos estatales y en subvenciones incondicionales, serán percibidas a través de la Generalitat, que los distribuirá de acuerdo con los criterios legales que la legislación del Estado establezca para las participaciones mencionadas.

La financiación de los entes locales garantizará la suficiencia de recursos de acuerdo con una distribución de competencias basada en los principios de descentralización, subsidiariedad y simplificación administrativa.

Los Ayuntamientos en la elaboración de sus presupuestos establecerán las medidas necesarias para dar participación a los ciudadanos y ciudadanas.

3. Los entes locales de la Comunitat Valenciana tienen derecho a que el Estado, o la Generalitat, en su caso, cuando supriman o modifiquen cualquier tributo de percepción municipal que mengüe los ingresos de los Ayuntamientos, arbitren las medidas de compensación que impidan que sus disponibilidades se vean disminuidas o reducidas sus posibilidades de crecimiento futuro.»

Artículo 77

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 71

1. El patrimonio de la Generalitat està integrado por:

a) Los bienes y derechos de los que sea titular a la aprobación del presente Estatuto.

b) Los bienes y derechos afectos a los servicios transferidos por el Estado.

c) Los bienes procedentes, según la legislación foral civil valenciana, de herencias intestadas, cuando el causante ostentara conforme a la legislación del Estado la vecindad civil valenciana, así como otros de cualquier tipo.

d) Otras donaciones y herencias, cualquiera que sea el origen del donante o testador.

e) Los bienes y derechos adquiridos por la Generalitat por medio de cualquier título jurídico válido.

2. El patrimonio de la Comunitat Valenciana, su administración, defensa y conservación serán regulados por Ley de Les Corts.»

Artículo 78

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 72

La Hacienda de la Comunitat Valenciana està constituïda por:

a) Los ingresos procedentes de su patrimonio y demás derechos privados, legados, donaciones y subvenciones.

b) Los impuestos propios, tasas y contribuciones especiales de acuerdo con lo que establezca la Ley prevista en el artículo 157.3 de la Constitución Española.

c) Los rendimientos de los impuestos cedidos por el Estado.

- d) Els recàrrecs sobre els impostos estatals.
  - e) Un percentatge de participació en la recaptació total de l'Estat.
  - f) Les assignacions i subvencions a càrrec dels Pressupostos Generals de l'Estat.
  - g) L'emissió de deute i el recurs al crèdit.
  - h) Els ingressos procedents del Fons de Compensació Interterritorial.
  - i) El producte de les multes i sancions en l'àmbit de la seua competència.
  - j) Els ingressos procedents de fons de la Unió Europea.
- k) Qualsevol altre tipus d'ingressos que es puguin obtenir en virtut de les lleis.»

Article 79

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 73

1. Està cedit a la Generalitat, en els termes previstos en el número tres d'este article, el rendiment dels tributs següents, en els percentatges que es determinen per la legislació de l'Estat:

- a) Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, amb capacitat normativa, i participació en els ingressos per revisió de la declaració de la renda.
- b) Impost sobre Patrimoni.
- c) Impost sobre Successions i Donacions.
- d) Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.
- e) Els tributs sobre el joc.
- f) Impost sobre el Valor Afegit.
- g) Impost especial sobre cervesa.
- h) Impost especial sobre vi i begudes fermentades.
- i) Impost especial sobre productes intermedis.
- j) Impost especial sobre l'alcohol i begudes derivades.
- k) Impost especial sobre hidrocarburs.
- l) Impost especial sobre labors de tabac.
- ll) Impost especial sobre electricitat.
- m) Impost especial sobre determinats mitjans de transport.

n) Impost sobre vendes detallistes de determinats hidrocarburs.

o) Aquells altres que pugen ser susceptibles de cessió.

L'eventual supressió o modificació d'algun d'estos tributs, implicarà l'extinció o modificació de la cessió, sense perjudi de les compensacions que s'establisquen per l'Estat d'acord amb el Consell.

2. El contingut d'este article es podrà modificar mitjançant un acord del Govern d'Espanya amb el Consell de la Generalitat, que serà tramitat pel Govern com a Projecte de Llei. A estos efectes la modificació del present article no es considerarà reforma de l'Estatut.

3. L'abast i condicions de la cessió seran establits per la Comissió Mixta mencionada en la Disposició Transitòria Segona, que, en tot cas, ho referirà a rendiments de la Comunitat Valenciana.»

- d) Los recargos sobre los impuestos estatales.
  - e) Un porcentaje de participación en la recaudación total del Estado.
  - f) Las asignaciones y subvenciones con cargo a los Presupuestos Generales del Estado.
  - g) La emisión de deuda y el recurso al crédito.
  - h) Los ingresos procedentes del Fondo de Compensación Interterritorial.
  - i) El producto de las multas y sanciones en el ámbito de su competencia.
  - j) Los ingresos procedentes de fondos de la Unión Europea.
- k) Cualquier otro tipo de ingresos que se puedan obtener en virtud de las leyes.»

Artículo 79

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 73

1. Está cedido a la Generalitat, en los términos previstos en el número tres de este artículo, el rendimiento de los tributos siguientes, en los porcentajes que se determinen por la legislación del Estado:

- a) Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, con capacidad normativa y participación en los ingresos por revisión de la declaración de la renta.
- b) Impuesto sobre Patrimonio.
- c) Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones.
- d) Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados.
- e) Los tributos sobre el juego.
- f) Impuesto sobre el Valor Añadido.
- g) Impuesto especial sobre cerveza.
- h) Impuesto especial sobre vino y bebidas fermentadas.
- i) Impuesto especial sobre productos intermedios.
- j) Impuesto especial sobre el alcohol y bebidas derivadas.
- k) Impuesto especial sobre hidrocarburos.
- l) Impuesto especial sobre labores de tabaco.
- ll) Impuesto especial sobre electricidad.
- m) Impuesto especial sobre determinados medios de transporte.

n) Impuesto sobre ventas minoristas de determinados hidrocarburos.

o) Aquellos otros que puedan ser susceptibles de cesión.

La eventual supresión o modificación de alguno de estos tributos implicará la extinción o modificación de la cesión, sin perjuicio de las compensaciones que se establezcan por el Estado de acuerdo con el Consell.

2. El contenido de este artículo se podrá modificar mediante acuerdo del Gobierno de España con el Consell de la Generalitat, que será tramitado por el Gobierno como Proyecto de Ley. A estos efectos, la modificación del presente artículo no se considerará reforma del Estatuto.

3. El alcance y condiciones de la cesión se establecerán por la Comisión Mixta mencionada en la disposición transitoria segunda, que, en todo caso, lo referirá a rendimientos de la Comunitat Valenciana.»

Article 80

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 74

La participació en els impostos de l'Estat, esmentada en la lletra e) de l'article 72 d'este Estatut, es fixarà d'acord amb el Parlament i el Govern de l'Estat, amb subjecció a les normes de la Llei Orgànica que desenvolupa l'article 157 de la Constitució Espanyola, revisant-se el percentatge de participació en els supòsits regulats per llei.

Article 81

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 75

La gestió, recaptació, liquidació i inspecció dels tributs propis, els cedits i les formes de col·laboració en estes matèries, en relació als impostos de l'Estat, s'adequaran a la Llei Orgànica establida en l'article 157.3 de la Constitució Espanyola.»

Article 82

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 76

1. Correspon al Consell l'elaboració del pressupost de la Generalitat, que ha de ser sotmés a Les Corts per a la seua aprovació. Tota proposició o esmena que supose un augment dels crèdits o disminució dels ingressos pressupostaris, requerirà la conformitat del Consell per a la seua tramitació.

2. El pressupost de la Generalitat serà únic i s'elaborarà amb criteris homogenis amb els de l'Estat. El pressupost té caràcter anual.

3. El pressupost inclourà necessàriament la totalitat dels ingressos i gastos dels organismes i, si és el cas, els beneficis fiscals que afecten els tributs propis establits per Les Corts.

4. El pressupost ha de ser presentat a Les Corts almenys amb dos mesos d'antelació al començament del corresponent exercici. Si aquell no estiguera aprovat el primer dia de l'exercici, s'entendrà prorrogat el de l'exercici anterior fins l'aprovació.

5. Al Pressupost de la Generalitat s'acompanyaran els annexos dels pressupostos de les Empreses Públiques de la Generalitat.»

Article 83

S'afeg un nou Article en el següent text:

«Article 77

1. La Generalitat, mitjançant acord de Les Corts, podrà emetre deute públic per finançar gastos d'inversió.

2. El volum i les característiques de les emissions s'establiran d'acord amb l'ordenament general de la política creditícia i en coordinació amb l'Estat.

Artículo 80

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 74

La participación en los impuestos del Estado, mencionada en la letra e) del artículo 72 de este Estatuto, se fijará de acuerdo con el Parlamento y el Gobierno del Estado, con sujeción a las normas de la Ley Orgánica que desarrolla el artículo 157 de la Constitución Española, revisándose el porcentaje de participación en los supuestos regulados por ley.»

Artículo 81

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 75

La gestión, recaudación, liquidación e inspección de los tributos propios, los cedidos y las formas de colaboración en estas materias, en relación a los impuestos del Estado, se adecuarán a la Ley Orgánica establecida en el artículo 157.3 de la Constitución Española.»

Artículo 82

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 76

1. Corresponde al Consell la elaboración del Presupuesto de la Generalitat, que debe ser sometido a Les Corts para su aprobación. Toda proposición o enmienda que suponga un aumento de los créditos o disminución de los ingresos presupuestarios requerirá la conformidad del Consell para su tramitación.

2. El presupuesto de la Generalitat será único y se elaborará con criterios homogéneos con los del Estado. El presupuesto tiene carácter anual.

3. El presupuesto incluirá necesariamente la totalidad de los ingresos y gastos de los organismos y, en su caso, los beneficios fiscales que afecten a los tributos propios establecidos por Les Corts.

4. El presupuesto debe ser presentado a Les Corts al menos con dos meses de antelación al comienzo del correspondiente ejercicio. Si aquél no estuviere aprobado el primer día del ejercicio, se entenderá prorrogado el del ejercicio anterior hasta la aprobación.

5. Al Presupuesto de la Generalitat se acompañarán los anexos de los presupuestos de las Empresas Públicas de la Generalitat.»

Artículo 83

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 77

1. La Generalitat, mediante acuerdo de Les Corts, podrá emitir deuda pública para financiar gastos de inversión.

2. El volumen y las características de las emisiones se establecerán de acuerdo con el ordenamiento general de la política crediticia y en coordinación con el Estado.

3. Els títols emesos tindran la consideració de fons públics a tots els efectes.

4. Si l'Estat emet deute que afecte un servici traspassat a la Generalitat, esta tindrà dret a una participació en funció del servici que presta.»

Article 84

S'afig un nou Article en el següent text:

«Article 78

La Generalitat queda facultada per a constituir institucions de crèdit especialitzat i altres institucions necessàries per a la seua política econòmica, en els termes establits en la legislació de l'Estat.»

Article 85

S'afig un nou Article en el següent text:

«Article 79

1. La Generalitat, en l'exercici de les seues competències que li vénen atribuïdes pel present Estatut, podrà constituir entitats i organismes per al foment de la plena ocupació i el desenvolupament econòmic i social, i fomentarà la cooperació entre els agents públics i privats que constitueixen el sistema valencià de I+D+I.

2. La Generalitat està facultada per a constituir, mitjançant llei de Les Corts, un sector públic propi que es coordinarà amb l'estatal.

Les empreses públiques de la Generalitat hauran de crear-se mitjançant una llei de Les Corts.

3. En els termes i nombre que establezca la legislació de l'Estat, la Generalitat proposarà les persones que han de formar part dels òrgans d'administració d'aquelles empreses públiques de titularitat estatal implantades a la Comunitat Valenciana. «

Article 86

S'afig un nou article en el següent text:

«Article 80

1. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, garantirà a totes les persones el dret a un treball digne, ben remunerat, estable i en condicions d'igualtat i seguretat, que permeta la conciliació de la vida laboral i familiar i el desenvolupament humà i professional dels treballadors.

2. Així mateix, garantirà el dret als treballadors a tindre una jornada laboral que limite la duració màxima del temps de treball i en condicions que permeten períodes de descans diari i setmanal. També a les vacances anuals retribuïdes.

3. Per a fer possible la compatibilitat entre la vida professional i familiar, a tota persona treballadora, la Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, garantirà el dret:

a) A ser protegida per la Llei enfront de l'acomiadament motivat per la maternitat.

3. Los títulos emitidos tendrán la consideración de fondos públicos a todos los efectos.

4. Si el Estado emite deuda que afecte a un servicio traspasado a la Generalitat, ésta tendrá derecho a una participación en función del servicio que preste.»

Artículo 84

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 78

La Generalitat queda facultada para constituir instituciones de crédito especializado y otras instituciones necesarias para su política económica, en los términos establecidos en la legislación del Estado.»

Artículo 85

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 79

1. La Generalitat, en el ejercicio de sus competencias que le vienen atribuidas por el presente Estatuto, podrá constituir entidades y organismos para el fomento del pleno empleo y el desarrollo económico y social, y fomentará la cooperación entre los agentes públicos y privados que constituyen el sistema valenciano de I+D+I.

2. La Generalitat está facultada para constituir, mediante Ley de Les Corts, un sector público propio que se coordinará con el estatal.

Las empresas públicas de la Generalitat habrán de crearse mediante una Ley de Les Corts.

3. En los términos y número que establezca la legislación del Estado, la Generalitat propondrá las personas que deben formar parte de los órganos de administración de aquellas empresas públicas de titularidad estatal implantadas en la Comunitat Valenciana.»

Artículo 86

Se añade un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«Artículo 80

1. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, garantizará a todas las personas el derecho a un trabajo digno, bien remunerado, estable y en condiciones de igualdad y seguridad, que permita la conciliación de la vida laboral y familiar y el desarrollo humano y profesional de los trabajadores.

2. Asimismo, garantizará el derecho a los trabajadores a tener una jornada laboral que limite la duración máxima del tiempo de trabajo y en condiciones que permitan períodos de descanso diario y semanal. También a las vacaciones anuales retribuidas.

3. Para hacer posible la compatibilidad entre la vida profesional y familiar, a toda persona trabajadora, la Generalitat, en el ámbito de sus competencias, garantizará el derecho:

a) A ser protegida por la Ley frente al despido motivado por la maternidad.

b) A un permís retribuït per causa de maternitat en la forma que determine la Llei.

c) A un permís parental amb motiu del naixement d'un fill. També per motiu d'adopció es tindrà dret a un permís parental proporcionat.

4. La Generalitat promourà formes de participació dels treballadors en la propietat dels mitjans de producció i fomentará la participació en les empreses i la creació de societats cooperatives i altres figures jurídiques d'economia social.

5. Es reconeix el dret dels ciutadans i ciutadanes valencians a l'accés als servicis públics d'ocupació i formació professional.»

Article 87

S'afeg un nou Títol i un nou Article en el següent text:

«TÍTOL X Reforma de l'Estatut

Article 81

1. La iniciativa de la reforma de l'Estatut correspon al Consell, a una tercera part dels membres de Les Corts, a dos Grups Parlamentaris o a les Corts Generals. La reforma de l'Estatut haurà de ser aprovada per Les Corts, mitjançant acord adoptat per dos tercers parts dels membres, tret que només tinguera per objecte l'ampliació de l'àmbit competencial, en el qual cas serà suficient la majoria simple de Les Corts.

2. Si la reforma de l'Estatut no fóra aprovada per les majories previstes per a cada cas en l'apartat 1 d'este article o els requisits exigits per a la seua aprovació, no es podrà iniciar nou procediment de reforma sobre el mateix punt durant la mateixa Legislatura de Les Corts.

3. Aprovada la reforma per Les Corts, el text serà presentat per mitjà de proposició de llei de Les Corts, en el Congrés. Admesa a tràmit per la Mesa i presa en consideració la proposició pel Ple, es remetrà a la Comissió Constitucional del Congrés, en el si de la qual s'anomenarà una ponència a l'efecte que revise amb una delegació de Les Corts el text de la mateixa, d'acord amb el que està disposat en les normes reglamentàries del Congrés.

4. Si les Corts Generals no aproven, o modifiquen, la reforma proposada, es tornarà a Les Corts per a nova deliberació, acompanyant missatge motivat sobre el punt o punts que hagueren ocasionat la seua devolució o modificació i proposant solucions alternatives.

5. L'aprovació de la reforma per les Corts Generals, mitjançant llei orgànica, inclourà l'autorització de l'Estat perquè la Generalitat convoque un referèndum de ratificació dels electors en un termini de sis mesos des de la votació final en les Corts Generals. El referèndum podrà no convocar-se en aquells casos en què la reforma només implique ampliació de competències.»

b) A un permiso retribuido por causa de maternidad en la forma que determine la Ley.

c) A un permiso parental con motivo del nacimiento de un hijo. También por motivo de adopción se tendrá derecho a un permiso parental proporcionado.

4. La Generalitat promoverá formas de participación de los trabajadores en la propiedad de los medios de producción y fomentará la participación en las empresas y la creación de sociedades cooperativas y otras figuras jurídicas de economía social.

5. Se reconoce el derecho de los ciudadanos y ciudadanas valencianos al acceso a los servicios públicos de empleo y formación profesional.»

Artículo 87

Se añade un nuevo Título y un nuevo artículo, con el siguiente texto:

«TÍTULO X Reforma del Estatuto

Artículo 81

1. La iniciativa de la reforma del Estatuto corresponde al Consell, a una tercera parte de los miembros de Les Corts, a dos Grupos Parlamentarios o a las Cortes Generales. La reforma del Estatuto deberá ser aprobada por Les Corts, mediante acuerdo adoptado por dos terceras partes de sus miembros, salvo que sólo tuviese por objeto la ampliación del ámbito competencial, en cuyo caso será suficiente la mayoría simple de Les Corts.

2. Si la reforma del Estatuto no fuera aprobada por las mayorías previstas para cada caso en el apartado 1 de este artículo o los requisitos exigidos para su aprobación, no se podrá iniciar nuevo procedimiento de reforma sobre el mismo punto durante la misma Legislatura de Les Corts.

3. Aprobada la reforma por Les Corts, el texto será presentado por medio de proposición de ley de Les Corts, en el Congreso. Admitida a trámite por la Mesa y tomada en consideración la proposición por el Pleno, se remitirá a la Comisión Constitucional del Congreso, en el seno de la cual se nombrará una ponencia al efecto que revise con una delegación de Les Corts el texto de la misma, de acuerdo con lo dispuesto en las normas reglamentarias del Congreso.

4. Si las Cortes Generales no aprueban, o modifican, la reforma propuesta, se devolverá a Les Corts para nueva deliberación, acompañando mensaje motivado sobre el punto o puntos que hubieran ocasionado su devolución o modificación y proponiendo soluciones alternativas.

5. La aprobación de la reforma por las Cortes Generales, mediante Ley Orgánica, incluir la autorización del Estado para que la Generalitat convoque un referèndum de ratificació de los electores en un plazo de seis meses desde la votación final en las Cortes Generales. El referèndum podrà no convocarse en aquellos casos en que la reforma sólo implique ampliación de competencias.»

Article 88

Es modifiquen les Disposicions Addicionals, que quedaran redactades en el següent text:

«Disposició addicional primera

L'exercici de les competències financeres s'ajustarà al que disposa la Llei Orgànica de Finançament de les comunitats autònomes.

Disposició addicional segona

1. Qualsevol modificació de la legislació de l'Estat, que, amb caràcter general i en l'àmbit nacional, implique una ampliació de les competències de les comunitats autònomes, s'aplicarà a la Comunitat Valenciana, considerant-se ampliades en eixos mateixos termes les seues competències.

2. La Comunitat Valenciana vetlarà perquè el nivell d'autogovern establert en el present Estatut siga actualitzat en termes d'igualtat amb les altres comunitats autònomes.

3. A este efecte, qualsevol ampliació de les competències de les comunitats autònomes que no estiguen assumides en el present Estatut o no li hagen sigut atribuïdes, transferides o delegades a la Comunitat Valenciana amb anterioritat, obligarà, si és el cas, a les institucions d'autogovern legitimades a promoure les corresponents iniciatives per a la dita actualització.

Disposició addicional tercera

1.ª Per mitjà de la corresponent norma de l'Estat, es crearà i regularà la composició i funcions del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, patrimoni històric del Poble Valencià, compartit amb altres pobles d'Espanya, en el qual tindrà participació preeminent la Comunitat Valenciana i altres comunitats autònomes.

2.ª El Consell de la Generalitat, previ informe del Consell Valencià de Cultura, informarà l'avantprojecte de norma a què es referix l'apartat anterior, que atindrà la unitat històrica de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.»

Article 89

S'afeg una nova Disposició Addicional en el següent text:

«Quarta

Les institucions i administracions de la Generalitat evitaran utilitzar en les seues expressions públiques un llenguatge que supose menyscabament o minusvaloració per a cap grup o persona per raó del seu sexe o qualsevol altra condició social el tractament diferenciat del qual estiga vetat pel nostre ordenament constitucional.»

Article 90

Es modifiquen les Disposicions Transitòries, que quedaran redactades en la següent forma:

«Disposició transitòria primera

1. Amb la finalitat de transferir a la Generalitat les funcions i atribucions que li corresponguen d'acord amb el present Esta-

Artículo 88

Se modifican las disposiciones adicionales, que quedarán redactadas con el siguiente texto:

«Disposición adicional primera

El ejercicio de las competencias financieras se ajustará a lo que dispone la Ley Orgánica de Financiación de las Comunidades Autónomas.

Disposición adicional segunda

1. Cualquier modificación de la legislación del Estado que, con carácter general y en el ámbito nacional, implique una ampliación de las competencias de las Comunidades Autónomas será de aplicación a la Comunitat Valenciana, considerándose ampliadas en esos mismos términos sus competencias.

2. La Comunitat Valenciana velará por que el nivel de autogobierno establecido en el presente Estatuto sea actualizado en términos de igualdad con las demás Comunidades Autónomas.

3. A este efecto, cualquier ampliación de las competencias de las Comunidades Autónomas que no estén asumidas en el presente Estatuto o no le hayan sido atribuidas, transferidas o delegadas a la Comunitat Valenciana con anterioridad obligará, en su caso, a las instituciones de autogobierno legitimadas a promover las correspondientes iniciativas para dicha actualización.

Disposición adicional tercera

1.ª Por medio de la correspondiente norma del Estado se creará y regulará la composición y funciones del Patronato del Archivo de la Corona de Aragón, patrimonio histórico del Pueblo Valenciano, compartido con otros pueblos de España, en la que tendrá participación preeminente la Comunitat Valenciana y otras comunidades autónomas.

2.ª El Consell de la Generalitat, previo informe del Consell Valencià de Cultura, informará el anteproyecto de norma al que se refiere el apartado anterior, que atenderá a la unidad histórica del Archivo de la Corona de Aragón.»

Artículo 89

Se añade una nueva disposición adicional, con el siguiente texto:

«Cuarta

Las instituciones y administraciones de la Generalitat evitarán utilizar en sus expresiones públicas un lenguaje que suponga menoscabo o minusvaloración para cualquier grupo o persona por razón de su sexo o cualquier otra condición social cuyo tratamiento diferenciado esté vetado por nuestro ordenamiento constitucional.»

Artículo 90

Se modifican las disposiciones transitorias, que quedarán redactadas en la siguiente forma:

«Disposición transitoria primera

1. Con la finalidad de transferir a la Generalitat las funciones y atribuciones que le correspondan de acuerdo con el pre-

tut, es crearà una Comissió Mixta de Transferències paritària integrada per representants de l'Estat i de la Generalitat. La dita Comissió Mixta establirà les seues normes de funcionament. Els representants de la Generalitat en la Comissió Mixta donaran compte periòdicament de la seua gestió davant de Les Corts.

2. Els acords de la Comissió Mixta adoptaran la forma de proposta al Govern, que els aprovarà per mitjà de Decret, i aquells figuraran com a annexos al mateix, i seran publicats simultàniament en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i en el *Diari Oficial de la Generalitat*, adquirint vigència a partir d'esta publicació.

3. Per a preparar els traspasos i per a verificar-los per blocs orgànics de naturalesa homogènia, la Comissió Mixta de Transferències estarà assistida per Comissions Sectorials d'àmbit nacional, agrupades per matèries, la comesa fonamental de les quals serà determinar, amb la representació de l'Administració de l'Estat, els traspasos de mitjans personals, financers i materials que haja de rebre la Comunitat Valenciana.

Les Comissions Sectorials traslladaran les seues propostes d'acord amb la Comissió Mixta, que les haurà de ratificar.

4. Serà títol suficient per a la inscripció en el Registre de la Propietat, del traspàs de béns i mobles de l'Estat a la Comunitat Valenciana, la certificació per la Comissió Mixta dels acords governamentals degudament promulgats. Esta certificació haurà de contindre els requisits exigits per la Llei Hipotecària.

El canvi de titularitat en els contractes d'arrendament de locals per a oficines públiques dels servicis que es transferisquen no donarà dret a l'arrendador a extingir o renovar el contracte.

5. Els funcionaris adscrits a servicis de titularitat estatal o a altres institucions públiques que resulten afectades pels traspasos a la Comunitat Valenciana passaran a dependre d'esta, sent-los respectats tots els drets de qualsevol orde i naturalesa que els corresponga en el moment del traspàs, inclús el de participar en els concursos de trasllat que convoque l'Estat en igualtat de condicions amb la resta de membres del seu Cos, podent exercir d'esta manera el seu dret permanent d'opció.

Disposició transitòria segona

1. Fins que s'haja completat el traspàs dels servicis corresponents a les competències fixades a la Comunitat Valenciana en este Estatut, l'Estat garantirà el finançament dels servicis transferits a esta amb una quantitat igual al cost del servicis en el moment de la transferència.

2. Per a garantir el finançament dels servicis abans referits, la Comissió Mixta prevista en la disposició transitòria anterior adoptarà un mètode encaminat a fixar el percentatge de participació previst en l'article 72. El mètode a seguir tindrà en compte tant els costos directes com els costos indirectes dels servicis, així com els gastos d'inversió que corresponguen.

3. Al fixar les transferències per a inversions es tindrà en compte, en la forma progressiva que s'acorde, la conveniència d'equiparar els nivells de servicis en tot el territori de l'Estat, esta-

sente Estatuto, se crearà una Comisión Mixta de Transferencias paritaria integrada por representantes del Estado y de la Generalitat. Dicha Comisión Mixta establecerá sus normas de funcionamiento. Los representantes de la Generalitat en la Comisión Mixta darán cuenta periódicamente de su gestión ante Les Corts.

2. Los acuerdos de la Comisión Mixta adoptarán la forma de propuesta al Gobierno, que los aprobará por medio de Decreto, figurando aquéllos como anexos al mismo, y serán publicados simultáneamente en el *Boletín Oficial del Estado* y en el *Diario Oficial de la Generalitat*, adquiriendo vigencia a partir de esta publicación.

3. Para preparar los traspasos y para verificarlos por bloques orgánicos de naturaleza homogénea, la Comisión Mixta de Transferencias estará asistida por Comisiones Sectoriales de ámbito nacional, agrupadas por materias, cuyo cometido fundamental será determinar con la representación de la Administración del Estado los traspasos de medios personales, financieros y materiales que deba recibir la Comunitat Valenciana.

Las Comisiones Sectoriales trasladarán sus propuestas de acuerdo con la Comisión Mixta, que las deberá ratificar.

4. Será título suficiente para la inscripción en el Registro de la Propiedad, del traspaso de bienes y muebles del Estado a la Comunitat Valenciana, la certificación por la Comisión Mixta de los acuerdos gubernamentales debidamente promulgados. Esta certificación deberá contener los requisitos exigidos por la Ley Hipotecaria.

El cambio de titularidad en los contratos de arrendamiento de locales para oficinas públicas de los servicios que se transferían no dará derecho al arrendador a extinguir o renovar el contrato.

5. Los funcionarios adscritos a servicios de titularidad estatal o a otras instituciones públicas que resulten afectadas por los traspasos en la Comunitat Valenciana pasarán a depender de ésta, siendo respetados todos los derechos de cualquier orden y naturaleza que les corresponda en el momento del traspaso, incluso el de participar en los concursos de traslado que convoque el Estado en igualdad de condiciones con el resto de miembros de su Cuerpo, pudiendo ejercer de esta manera su derecho permanente de opción.

Disposición transitoria segunda

1. Hasta que se haya completado el traspaso de los servicios correspondientes a las competencias fijadas a la Comunitat Valenciana en este Estatuto, el Estado garantizará la financiación de los servicios transferidos a ésta con una cantidad igual al coste del servicis en el momento de la transferència.

2. Para garantizar la financiación de los servicios antes referidos, la Comisión Mixta prevista en la disposición transitoria anterior adoptará un método encaminado a fijar el porcentaje de participación previsto en el artículo 72. El método a seguir tendrá en cuenta tanto los costes directos como los costes indirectos de los servicios, así como los gastos de inversión, que correspondan.

3. Al fijar las transferencias para inversiones se tendrá en cuenta, en la forma progresiva que se acuerde, la conveniencia de equiparar los niveles de servicis en todo el territorio del

blint-se, si és el cas, les transferències necessàries per al funcionament dels servicis. El finançament a què es referix este apartat tindrà en compte les aportacions que es realitzen a la Generalitat, partint del Fons de Compensació a què es referix l'article 158 de la Constitució, així com l'acció inversora de l'Estat a la Comunitat Valenciana que no siga aplicació de tal fons.

4. La Comissió Mixta a què es referix l'apartat 2 d'esta disposició fixarà l'esmentat percentatge, en el qual es considerarà el cost efectiu global dels servicis transferits per l'Estat a la Comunitat Valenciana, minorat pel total de la recaptació obtinguda per esta pels tributs cedits en relació amb la suma dels ingressos obtinguts per l'Estat en els Capítols I i II de l'últim pressupost anterior a la transferència dels servicis.»

Article 91

Queden suprimides les següents Disposicions Transitòries:

- Disposició Transitòria tercera.
- Disposició Transitòria sexta.
- Disposició Transitòria setèima.
- Disposició Transitòria octava.
- Disposició Transitòria novena.

Article 92

S'afigen les següents Disposicions Transitòries, amb les redaccions següents:

«Tercera

La competència exclusiva sobre el Dret civil foral valencià serà exercida, per la Generalitat, en els termes establits per este Estatut, a partir de la normativa foral de l'històric Regne de València, que es recupera i actualitza, a l'empara de la Constitució Espanyola.

Quarta

La potestat de dissolució de Les Corts que este Estatut atorga al President de la Generalitat tindrà efectes a partir de les eleccions de 2007.

Quinta

El requisit d'un referèndum confirmatori i altres tràmits regulats en l'article 81 seran exigibles per a les reformes d'este Estatut que es pogueren produir en el futur.

Article 93

S'afig la disposició derogatòria següent:

«Disposició derogatòria

Queda derogada la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, així com la Llei Orgànica 4/1991, de 13 de març i la Llei Orgànica 5/1994, de 24 de març.»

Estado, estableciéndose, en su caso, las transferencias necesarias para el funcionamiento de los servicios.

La financiación a la que se refiere este apartado tendrá en cuenta las aportaciones que se realicen a la Generalitat, partiendo del Fondo de Compensación al que se refiere el artículo 158 de la Constitución, así como la acción inversora del Estado en la Comunitat Valenciana que no sea aplicación de dicho fondo.

4. La Comisión Mixta a la que se refiere el apartado 2 de esta disposición fijará el mencionado porcentaje, en el que se considerará el coste efectivo global de los servicios transferidos por el Estado a la Comunitat Valenciana, minorado por el total de la recaudación obtenida por ésta por los tributos cedidos en relación con la suma de los ingresos obtenidos por el Estado en los capítulos I y II del último presupuesto anterior a la transferencia de los servicios.»

Artículo 91

Quedan suprimidas las siguientes disposiciones transitorias:

- Disposición transitoria tercera.
- Disposición transitoria sexta.
- Disposición transitoria séptima.
- Disposición transitoria octava.
- Disposición transitoria novena.

Artículo 92

Se añaden las siguientes disposiciones transitorias, con las siguientes redacciones:

«Tercera

La competencia exclusiva sobre el Derecho civil foral valenciano se ejercerá, por la Generalitat, en los términos establecidos por este Estatuto, a partir de la normativa foral del histórico Reino de Valencia, que se recupera y actualiza, al amparo de la Constitución Española.

Cuarta

La potestad de disolución de Les Corts que este Estatuto otorga al President de la Generalitat tendrá efectos a partir de las elecciones de 2007.

Quinta

El requisito de un referèndum confirmatorio y demás trámites regulados en el artículo 81 serán exigibles para las reformas de este Estatuto que se pudieran producir en el futuro.»

Artículo 93

Se añade la siguiente disposición derogatoria:

«Disposición derogatoria

Queda derogada la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, así como la Ley Orgánica 4/1991, de 13 de marzo, y la Ley Orgánica 5/1994, de 24 de marzo.»

Fet amb paper reciclat

DIARIO OFICIAL

DE LA GENERALITAT VALENCIANA

DISPOSICIO FINAL

El present estatut vigirà el mateix dia de la seua publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

Per tant, mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que guarden i facen guardar esta llei orgànica.

JOAN CARLES R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

DISPOSICION FINAL

El presente Estatuto entrará en vigor el mismo día de su publicación en el *Boletín Oficial del Estado*.

Por tanto, mando a todos los españoles, particulares y autoridades, que guarden y hagan guardar esta Ley Orgánica.

JUAN CARLOS R.

El Presidente del Gobierno,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO